

Fransızlar yeni tip muhasara toplarını cepheye sevkettiler

Hariciye Vekili bugün Moskovada temas ve görüşmelerine başlıyor

Odesadan hususî trenle Moskovaya giden Saracoğlu mühim beyanatta bulundu

Moskova, 24 (Hususî) — Türkiye Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu ve refakatindeki zevce ile Ankaradaki Sovyet büyük elçisi bu akşam şehrimize gelmişler ve hararetle istikbal edilmişlerdir. Dost Sovyet merkezinde Türkiye Hariciye Vekiline gösterilen samimî tezahür bilhassa kaydedilmiştir. Şükrü Saracoğlu yarın (bugün) mukarrer temas ve görüşmelerine başlayacaktır. Evvelce de işaret edildiği veçhile bu ziyaret hem bir ziyareti iade, hem vâkı bir davete icabet mahiyetindedir.

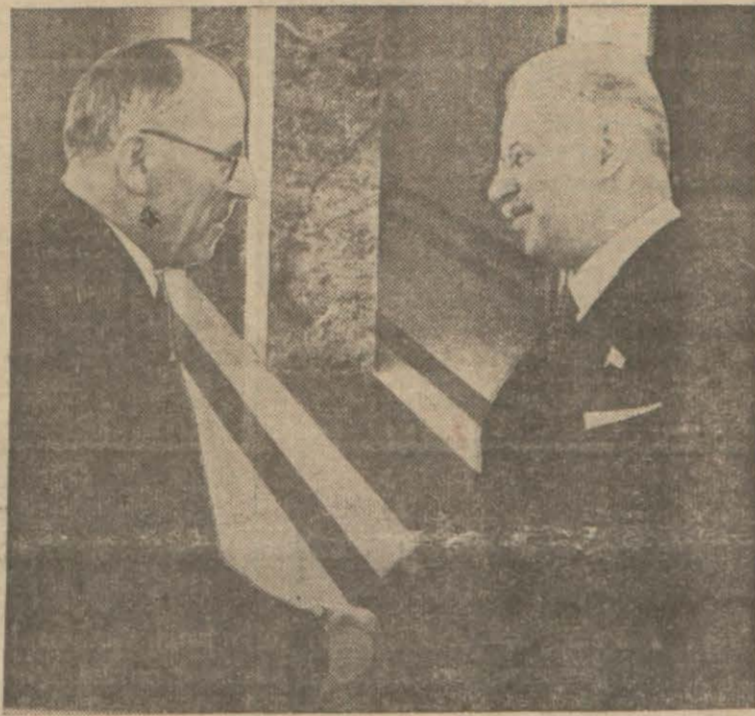
Hariciye Vekilimizin beyanâtı

Odesa 24 (A.A.) — Türkiye Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu, refakatinde Hariciye yüksek erkânı ve Sovyetler Birliğinin Ankara büyük elçisi Terentief olduğu halde, dün akşam Kadeş vapurı ile buraya gelmiştir.

Sovyetler Birliğinin misafirleri, rihtında Odesa Sovyet reisi Savçenko, Hariciye Halk Komiserliği mümessili Novikov ve Odesa makamatı mümessilleri tarafından selâmlanmıştır.

Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu, Tas Ajansının Odesa muhabirine aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

(Devamı 3 üncü sayfada)

Hariciye Vekilimiz Hariciye Komiser muavini Potemkinle görüşürken

Fransızlar iki istikamette ilerliyorlar

Ateş hattı genişledi, 70 kilometreyi buldu

Sür'atle cer edilebilecek kabiliyette olan yeni ağır muhasara toplarının Sigfrid istihkâmlarını müteessir edeceği iddia ediliyor

Londra, 24 (Hususî) — Fransız kuvvetlerinin faaliyette, Alman topçularının da şiddetli mukabelelerde bulunduğu garb cephesinde Fransız kıt'aları yeni tip ağır muhasara toplarıyla mücehhezdirler. Bu toplar bilhassa Sigfrid hatlarını döğmek için yapılmıştır. Askerî mütehasıslar süratle cer edilebilecek bir kabiliyette olan bu topların beton istihkâmları müthiş surette müteessir edeceğini iddia etmekle beraber, bu hatların pek dağınık ve mükemmel bir surette gizli olduklarından bunları bul-

(Devamı 7 inci sayfada)

Varşovada sağlam tek bir ev kalmadı

Her taraftan ateş çemberine maruzkalan şehir kahramanca müdafaaya devam ediyor

Varşovada 24 saat içinde 100 yangın çıkmış, binlerce kişi ölmüştür

Londra, 24 (Hususî) — Büyük radyo istasyonlarının harab olması neticesinde, küçük bir transmetteus vasıtasıyla bu raya gelen haberlere nazaran, Almanların ağır topları Varşovayı ve Modlen'i durmadan bombardıman etmektedir. Şehirde hasara uğramamış tek bir ev kalmamıştır. Birçok tarihi binalar yıkılmıştır. 24 saat içinde yüz yangın çıkmış, binlerce kişi ölmüştür. Bu arada Almanların iki hava hücumu vâkı olmuş - tur. Modlin her taraftan ateş çemberine maruz kalmakla beraber, şehir

(Devamı 3 üncü sayfada)

Dikilide dün de 7 zelzele oldu

Dünkü zelzelelerde Tekedere köyünde 24 ev tamamile yıkıldı

Ölü sayısı 46 yı buldu

104 KİŞİNİN ÖLDÜĞÜ HABERİ ASILSIZDIR

Açıkta kalan ailelerden biri

Dikili 24 (Sureti mahsusada gönderdiğimiz arkadaşımızdan) — Gece saat 8 de, 11 i 20 gece ve sabah saat 8 bu - çukta öğleyin 12 yi 17 gece, akşam 10 yi beş gece olmak üzere bugün Dikilide 7 defa zelzele olmuş, maili ihidam bu - lanan evlerden beş ev çökmüştür. Bu - gün enkaz altında kalanlardan amca Mustafanın cesedi çıkarılmıştır. Mustafa'nın annesinin cesedi henüz bulunamamıştır.

(Devamı 7 inci sayfada)

İngiliz - Rus görüşmeleri

Halifaks Rus sefiri ile mühim bir görüşme yaptı

Londra 24 (Hususî) — 23 Temmuzdanberi İngiltere Hariciye nezaretini ziyaret etmiş olan Sovyet sefiri Maiski'nin bugün Halifaks ile uzun müddet konuşmasını mevzuu-

(Devamı 7 inci sayfada)

Romanyada 350 kişi kurşuna dizilmiş...

Başvekil Kalinesko'nun cenazesi millî merasimle kaldırıldı

Londra 24 (Hususî) — Kalinesko'nun Demirmuhafızlar tarafından katli dolayısıyla, 350 kişi kurşuna dizilmiştir.

(Devamı 7 inci sayfada)

Türkiye Balkan olimpiyadlarına iştirak ediyor

Ankara 24 (A.A.) — Haber alındığına göre, Türkiyenin, Atınada yapılacak Balkan Olimpiyadlarına iştiraki hükümetçe muvafık görülmüştür.

Bir İsveç gemisi de torpillendi

Londra 25 (Hususî) — Bir Alman tahtelbahiri Norveç'in cenubu garbisinde 15 mil mesafede Gertrud Brat isimli bir İsveç gemisini batırması, mürettebatı kurtarılmıştır.

Son dakika:

Fransız kuvvetleri taarruz vaziyetine geçmiş bulunuyorlar

Londra, 25 (Royter) — Parise gelen haberlere göre, Fransız kuvvetleri taarruz vaziyetine geçmiş bulunuyorlar. Fransızlar, Alman hücumlarını püskürttükten sonra taarruz hali almışlar, Almanları sıkı bir mitralyöz ateşle ağır zayıyata uğratmışlardır.

Yarı resmî Fransız mehafiline göre, çarpışmalar Saarbrücken ile Ren arasında cereyan etmektedir.

İsveç ve Finlandiyada endişe

Londra, 25 (Royter) — İsveç ve Finlandiya hükümetleri, İngiltereye hareket etmiş olan iki İsveç ve bir Finlandiya gemisinin Alman tahtelbahirleri tarafından batırılmasından dolayı bu hükümetlerin deniz ticaretinin tehlikeye düşmüş olmasından endişe etmektedirler.

Batırılan gemilerde bulunan emtianın Alman kaçak eşya listesinde dahil olmadığı halde gemilerin batırılmış olması, bu endişeyi artırmaktadır.

Lüksemburg üzerinde bir Fransız tayyaresi

Berlin, 25 (D.N.B.) — Moselden dönmekte olan bir Fransız harb tayyaresi Lüksemburg üzerinden uçarak, bu devletin bitaraflığını ihlâl etmiştir. Tayyare Zirg civarında 300 kadem gibi bir alçaklıktan uçmuş, bu suretle hüviyeti pek açık olarak tesbit edilmiştir.

(Son dakika haberlerinin devamı 6 inci sayfada)

Hergün

Evvelâ vuzuh, sonra
Harb ve sulh

Yazan: Muhittin Birgen

Rusya ile Almanya arasındaki anlaşmanın alelade bir ademitecavüz anlaşmasından ibaret olmadığını gösteren alâmetler ve hattâ deliller çoğaldı. Almanyanın Lehistan'daki askeri hareketi Rusyanın aldığı hazırlık tedbirlerinden itibaren inkışaf eden vukuat, süratle yürüyüp giderken, günü güne Moskova - ile Berlin arasında âhenkli bir faaliyet göze çarptı. Eğer, Paris ve Londra kaynaklarına bakılırsa bu anlaşma, çok sathî ve ilk hâdisede kırılmaya mahkûm, nazik bir şeydir. Gene aynı kaynaklar, bu anlaşmanın şimdiye kadar işleyen tarzı, Almanyanın aleyhinde ve Almanya üzerinde Rusyanın tazyikini gösteren alâmetlerle doludur.

Paris ve Londra kaynaklarının bu görüşüne iştirak etmek müşkülüdür. Zannetmeyiz ki, Paris ve Londra'nın mes'ul insanları, hâdiseleri bu tarzda müteale etsinler. Şimdiki halde işleri böyle göstermek, bir bakıma göre, onlara faydalı gibi görünse de, bugüne kadar cereyan eden hâdiselerin Moskova ile Berlin arasında esasları çoktanberi tayin edilmiş bir plân içinde cereyan ettiğine İngiltere ve Fransanın bütün ciddi ve mes'ul mahfelleri tamamen kani olsalar gerektir. Hattâ, sırf bundan dolayıdır ki, Lehistanın istiklâlini, umumî şekilde, yani yalnız Almanyanın gelecekte bir tecavüzle mukayyed olmaksızın, garanti altına almış olan İngiliz ve Fransız hükümetleri, işleri daha tamiri imkânsız bir hale getirmemek için, Rusyanın müdahalesini geniş yürekle karşılamayı ve göz kapamayı tercih ettiler. Fakat, bu hal, çok gayri tabii ve çok tezadlarla malûl bir vaziyettir. Yakın bir zamanda, İngiltere ve Fransa, ya Rusya ile Almanya aleyhine bir anlaşma yapmanın çarelerini bulacaklar, yahud da Berlin - Moskova münaşebetlerinin gittikçe daha sıkılaştı ve sağlanılan bir anlaşma olduğunu görecektir.

Her şey gösteriyor ki, Rusya ile Almanya arasında Lehistan meselesi üzerinde müsbet bir anlaşma mevcuttur. Bunun gayesi de Lehistanın taksimidir. Lehistan resmen taksim edildiği zaman İngiltere ile Fransa, ya Versailles Lehistanını olduğu gibi lade davasından vazgeçecekler, yahud da, er veya geç bu davada, Rusyayı da karşılarına düşman olarak almağa mecbur olacaklardır. Hâdiselerin inkışafı mütemadiyen bu istikameti gösteriyor.

★

Hâdiselere bakaalım: Almanya, Lehistan karşı hareketine geçtiği gün, Rusya da harekete hazır duruyor. Üç dört gün içinde Leh ordusu üç parçaya ayrıldığı anlaşılırken Rusya da silâh altına yeniden asker çağırıyor. Alman orduları, Lehistanın esas ordusunu çevirmeye muvaffak olduğu günlerde Berlin matbuatı, Leh hareketinin bitmiş sayılacağı ve Lehistanın «mütebbih temizleme ameliyatının» Almanyanı alâkadâr etmeyeceğini yarım bir dille anlatmaya başlıyorlar. Ortaya bu sözler çıktıktan bir veya iki gün sonra da Rusya hareketi geçmiş bulunuyor. O aralık, garb matbuatında Rusyanın, Almanyanın emellerine sed çekmek üzere harekete giriştiği manası ifade eden bir takım neşriyat görülünce, derhal Moskova ile Berlin, aynı meâlde müşterek bir beyanname neşrediyorlar ve diyorlar ki: «Bu yeni hareket, Rusya ile Almanya arasında akdedilmiş olan ademi tecavüz paktının kelimesine de, ruhuna da tamamen muvafiktir.» Halbuki akdedilen pakt ile bu askeri hareketler arasında zahiren hiçbir alâka ve münaşebet yoktur.

Demek oluyor ki, ya iki memleket arasında ademitecavüz paktından başka, kimsece malûm olmayan başka bir anlaşma vardır, yahud da ademitecavüz paktında mevcut olan «istisnâ» anlaşmasının «ruhuna», bir de iki tarafın Lehistan'da işgal edecekleri askeri muntakaların hududlarının tayininde süratle görüyoruz: Rus ordusu, iki gün yürüdüktan sonra, Alman askerle temasa başlıyor ve onlar da Ruslar için muayyen olan hududa doğru, işgal ettikleri yerleri birer birer teslim edip çekiliyorlar. Bu sürat gösterir ki, iki taraf arasında, bu meselelere da ir anlaşmalar da, sonradan alelacele vaki olmuş bir şey değildir. Evveliden bu işler tesbit edilmiş bulunuyordu.

İki taraf arasındaki görüş ve yapış birliği, sade bu hâdiselerde göze çarpma kalmaz. Siyaset sahasında da göze çarpan başka bir görüş ve hareket birliği vardır: Almanya, harb sahasını daraltmak ve muayyen bir noktaya, garb cephesine münhasır bırakmak gayesini güdüyor. Bu noktada Rusyanın hareket tarzı da Almanyanın gayesine uygundur: Almanya Lehistanı taarruz ettiği zaman, İngiltere ile Fransaya karşı harbe taraftar olmadığını söylemişti. Rusya da aynı tarzda hareket etti. Hattâ, bu bakımdan, İtalya siyaseti de Rusya ile Alman siyasetini tutuyor: Bütün İtalyan matbuatı harbin garb cephesinde de manası olduğunu söylüyor:

Bu bakımdan, daha sı da var: Rusya ile Almanyanın Balkanlar ve Karadeniz sahasını harben uzaklaştırmak üzere tabikine karar vermiş oldukları bir siyaset göze çarpıyor. Bu siyaset İtalyaya da yabancı değildir. O da, Balkanlara huzur ve emniyet vermek üzere geniş bir faaliyet sarfediyor. Bu siyasette Rusyanın da faal bir alâkası bulunduğunu gösteren iki hâdiseyi de kaydedelim: Yirmi senedenberi Rusya ile resmi münaşebete girişmekten istikâf eden Yu-

Resimli Makale:

İnad her zaman iyi değildir

İnad öyle bir zincire benzer ki, hakka ve hakkı yürütmek için imkân ile vasıtaya malik olanın elinde çektiği arabayı menzile götürür, hakka yahud da imkâna malik olmayanın elinde ise uçuruma yuvarlar.

Haklı isen, hakkını almak için vasıtaya da malik bulunuyorsan çetin yolda da olsan, binbir müşkülata karşı da olsa uğraşabilirsin, fakat vasıtaya malik olmadığın takdirde zamanını beklemeli, sabretmelisin, böyle vaziyetlerde inad ancak ikinci bir haksızlığa yol açar.

SÖZ ARASINDA

Vindsör Dükü
Harbiye Nazırını
Ziyaret etti

İngiliz ordularının kumandanlıklarından birine tayin olunan Vindsör Dükü, vazifesi icabı harbiye nezaretine uğruyarak, Harbiye Nazırını Hore-Belisha'ya ziyaret etmiştir. Burada, eski kral, Harbiye Nazırına veda ederken görüyorsunuz.

goslayıya, nihayet Rusyayı tanımaya ve resmi münaşebetlere başlamaya karar verdi. Üç gün sonra da, Macarlar ile olan münaşebetlerini ladeye karar verdi. Üçüncü hâdisesini: Rusya, Slovakya hükümetini resmen tanıdığını bildirdi.

Bütün bu hâdiseler, Kontinental Avrupa'da, şimdiki halde ayrı ayrı, fakat, hepsi bir araya toplandıktan zaman gayet âhenkdar ve ayrı ayrı oldukları nisbette daha manalı bir takım hâdiseler ereyan ediyor. Bu hâdiselerin arkasında gizlenen muamma nedir? Bu muamma henüz meçhuldür. Vaziyette vüzuhsuzluk vardır. Bu vüzuhsuzluk devam ettiği müddetçe, bugün garb cephesinde filen başlamış olan harbin siyasi mahiyetini muhafaza etmesi zarurî görünüyor. Yeni bir tavst, bu harbin devamına mani olacak. Belki de harb bir müddet nazarı halde devam edecek ve bu esnada, her iki taraf, karşılıklı vaziyetlerine vüzuş veremeye çalışacaklar. İngiltere ile Fransanın Rusya ve İtalya ile bugünlerde konuşma çareleri aradıkları muhakkaktır. Eğer, bunlardan birinin ve mutlaka Rusyanın yardımını, yahud da onun hiç olmazsa kat'i bitirliğini temin edemezlerse harbin devam harbin devam etmesinde mana olmadığını onların da kabul etmeleri çok mümkündür.

Vaziyetteki bu vüzuhsuzluk devam ettik-

Hergün bir fıkra

Ben vazifemi yapıyorum

Yağmur yağarken, sokak sulama arazozu da bir yandan sokakları suluyormuş. Adamın biri arazozu işaret edip durmuş:

— Yahu farkında değil misin yağmur yağıyor?

Araşındaki memur cevap vermiş:

— Farkında olmaz olur muyum, gözüm var görüyorum.

— Görüyorsun da ne diye arazözle sokakları suluyorsun?

— Benim vazifem sokak sulamaktır. Ben vazifemi yapıyorum. Yağmurun yağmasına gelince, o bana aid olmayan bir meseledir. Yağabilir.

Londra sinemaları
Açıldı

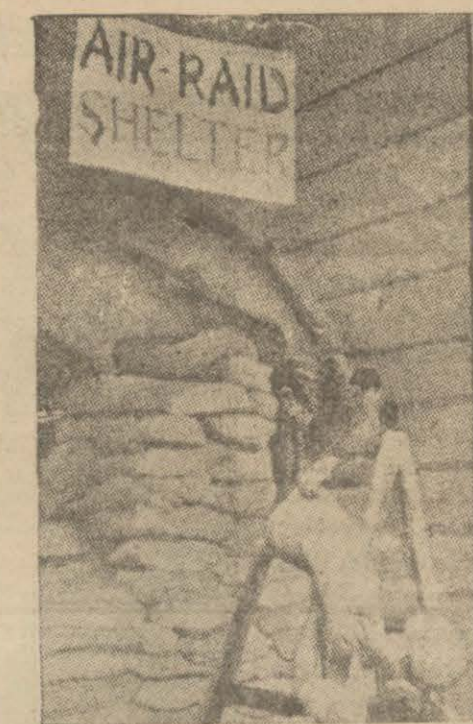
İngilterede sinemalar açılmıştır. Herhangi bir hâdisesinin vukuunda, veya bir hava hücumu esnasında tedbirler almış bulunan sinema sahipleri, müstahdemlerin süratle vazifelerini yapabilmeleri ve sinema seyreden halkı heyecana düşürmemek için onlara lâzım gelen emirleri vermişler, sinema hollerine konulan afişlerle de, bir hava hücumunun, perde gösterilecek bir ilânla halka bildireceğini yazmışlardır.

Fransada otomobillerdeki
radyolar kaldırıldı

Paris polis müdürlüğü tarafından neşredilen bir emirname ile Fransada bulunan bütün otomobillerdeki radyo makineleri kaldırılmıştır. Amerika'dan ithal edilmiş başlanan küçük ceb radyolarının da istimali şiddetle men edilmiştir.

Çe, garb cephesinde her iki tarafın da ciddi bir muharebeye girmelerini beklemek yanlıştır. Evvelâ, vüzuş, sonra da harbe devam veyahud, sulh.

Muhittin Birgen

Londra maymunları
Tayyare hücumuna
Hazırlanıyor

Londra hayvanat bahçesi maymunları da harb dolayısıyla uhdelerine düşen vazifeleri yapmaktadır. Bunlar, daha ziyade hava hücumlarına karşı kullanılan torbaları birbiri üstüne yığmak işinde istihdam olunmaktadır.

Yılanlar ve orak makineleri

Dünyada yılan en fazla olan memleket Hindistan'dır.

Yalnız Hindistan'da bir sene zarfında yılanlar tarafından öldürülen insanların sayısı 30,000 i geçmektedir.

Hindistan'daki mahallî hükümet halkı yılanların şerrinden korumak için hergün yeni bir tedbir ithaz eylemekte dir.

Son zamanlarda tesadüfî olarak yılanları öldürmek için yeni bir usul keşfedilmiştir.

Hindistan'da bulunan yılanlar Kobra tesmiye edilen büyük ve korkunç hayvanlardır. Bu kobralar diğer yılanlar gibi değildir, mütearrızdır. En ufak bir gürültü duyar duymaz gürültünün vukubulduğu yere doğru giderler.

Tarlalarda bulunan orak makineleri çalıştığı esnada ise yılanlar bunların çıkardıkları gürültüye koçmakta ve makineye hücum etmektedirler. Bu suretle makinelerin biçimleri yılanları doğramaktadır.

Bundan istifade eylemeği düşünen çiftçiler ve hatta mahallî hükümet daireleri çayır, köylerin kenarlarına orak makineleri koymuştur.

Sözün kısıası

Maziden ders alanlar

E. Ekrem Talu

Trende, vapurda, hele gidilen yol da uzak olursa, aynı peykeli işgal eden yolcular arasında kolayca ahbablık teessüs eder. Bilhassa yakını köylerde oturup ta sabah akşam birbirlerini rasamağa, görmeğe alışmış olanlar için bu ahbablık hemen hemen farz gibidir.

Selâmlaşılır, hal ve hatır sorulur, havadan bahsedilir, ahval hakkında ufaktefek mütealealar yürütülür, gazete değişilir, hadisata dair fikir teati olunur.

Akşama kadar muayyen bir işin üzerinde baş kaldırmadan çalınmış ve o tren veya vapura dakikası dakikasına yetmiş bir adam ahvali âlemde bu yolculuk esnasında ancak haberdar olabilir.

Geçen akşam, Boğaziçi vapurunda böyle birkaç aşına hep bir araya gelmiş, konuşuyorduk. Herkes, o gün duyduğu, öğrendiği seyleri bir bir diğerlerine anlatıyordu.

İçimizde, Alman - Leh harbinin mevzu itihâz ederek güya siyasi, askeri ve içtimai mütealea yürüten de vardı.

Âlemde başka olacak değil mi? Bu mütealealardan ekserisinin yave olduğunu bile bile, terbiyelî insanlara yakışığı ve yakışacağı vechle adamcağır dinliyorduk.

Mübarek ne de konuşkanmış ya! Beşiktaş önlerinde giriştiği traşa, Baltalimanı açıklarında hâlâ yekûn tutmamıştı ve tutmak niyetinde de görünmüyordu.

Oraya kadar belli etmeden kestirdiğim gezerken, vapurun birdenbire yana yattı masile gözlerimi açtım.

O aralık ta, bahsi geçen zat:

— Azizim! diyordu; milletler de insanlar gibi hâdiselerden, felâketlerden, muvaffakiyetlerden, tarihten, hâşlı her şeyden ibret almamalıdır. Yakın, uzak, maziyi unutan, o mazinin derslerinden mütebbih olmayan fertler de, camialarda daima müşkülât ile karşılaşır, muvaffakiyet yolunda bocalayıp, mağlûb olurlar. Bak! Polonya neden yenildi? Tarihten ibret almadığı, mazinin derslerini unuttuğu için. Hiç başka sebep aramayın! Ve bu, milletler için böyle olduğu gibi, fertler için de aynen böyledir. Dünyu unutmamız bizim her birimiz için aynı hatıradır. Neyim ve ne olacağım demeden evvel, «ne idim?» i düşünün; tutumunu ona göre tanzim etmelidir. Değil mi, kardeşim?

Bir lâhza sustu. Lâkin başkasına ağız açmak fırsatını vermede, gene sordu:

— Meselâ, geçen muharebeden almış olduğun dersleri bugün tatbik eden, o derslerden istifade eylesen, acaba kaç vatandaşımız vardır?

Öteden biri atıldı:

— Var! Ben biliyorum!

— Kim imiş bakayım?

— Piyasadan 270 kurusa topladıkları kâlayı bugün 800 kurusa satan, yarın da - Allah vermesin harb şimulü'nce - 800'e satmağa hazırlanan sayın vatandaşlarımız!

★

Ankaranan bana mektub gönderen Bay Osmana: İfade-i tamâmle haklı buldum. Bu hususta sizinki aynı fikirdeyim. Mektubunuzu bir vesika diye yazdım gelen makama taksim ettim. Mevzu lâzım olduğu şekilde şimdilik kabili neşir değildir.

E. Ekrem Talu

Bitarafların Almanya
ile ticareti ve İngiltere

Londra, 24 (A.A.) — İstihbarat nezaretinin kaydettiğine göre: bitaraflar, Almanya ile ticaret yapmak hakkında tamamen sahibdirler. Fakat İngiltere hükümeti de beynelmül kanunlar mucibince kaçak olduğunu ilân ettiği esyayı, bu esya bitaraf memleket arazisinden geçse bile kabli olduğu takdirde zaptetmek hakkında mal'ektir.

İngiltere bu hususta daha fazla ileri gitmemektedir.

Bitaraf memleketler müşkülere maruz kaldıkları takdirde İngiltere hükümeti onların ihtiyaçlarını tevccühle nazarı dikkate almağa daima hazırdir.

Simla, 24 (A.A.) — Başlıca gıda maddelerinin bitaraf memleketler kanallı düşman eline geçmesini menî etmek için hükümet, yakında Britanya haricindeki memleketlere ihraç olunacak esyaya mahsus ruhsatname usulünü tesis edecektir.

TAKVİM

EYLÜL		25		Arabi sene	
Rumî sene	1855	25	Rosmî sene	1358	Hızır
Eylül	11	1939	142		
PAZARTESİ					
GÜNEŞ		Şaban		İMSAK	
S. D.		S. D.		S. D.	
5	50	4	11	10	07
11	47				
Öğle		İkinci		Akşam	
S. D.		S. D.		S. D.	
Z.	12 06	15 28	18 02	19 85	
E.	6 08	9 27	12	1	81

İSTER INAN, İSTER INANMAI

Gazeteler:

— Bu harb uzun sürecektir, diyorlar.

Muhtelif dillerde radyoda dinledikleri nutukların tesiri altında olacaklar..

Hakikatte biz de hatırlıyoruz, İngiliz, Fransız hükümetleri harbin üç sene sürmesi ihtimaline karşı tedbir aldıklarını ilân ettiler. Sonra İngiliz ve Fransız başvekilleri söyledikleri nutuklarda bu müddeti biraz daha uzattılar, derken Alman devlet reisi cevap vererek:

İSTER INAN, İSTER INANMAI

— 3 sene harbdan bahsediyorlar, biz daha fazlasını da göze aldık, dedi.

Hâdiselerin yürüyüşüne uzaktan bakılacak olursa, söylenen nutukların altında kalınacak olursa harb gerçekten uzun süreceğe benzer, fakat malûm hâdiselere sonradan karşın mühim amillerin kütleleri idare edenleri düşünmeye sevketmedikler' söylenemez ve dilin de her zaman fikre tercüman olduğu iddia edilemez. Kendi hesabımıza biz ne söylenirse söylenir, ne yazılırsa yazılır harbin uzun süreceğine biz inanmıyoruz, ey okuyucu sen:

TELGRAF HABERLERİ

Varşovada sağlam tek bir ev kalmadı

(Baştarafı 1 inci sayfada)
kahramanca müdafaya devam etmek -
tedir. Alman kuvvetleri şehrin şarkın -
dan geri püskürtülmüştür. Garbinde ise
gayrimuntazam kuvvetler Almanlara üç
defa nakihâni baskın vermişlerdir.
Bütün bu durmadan yağan ateş ve
felâket yağmuru altında halk ve as -
kerde kuvvet maneviyenin pek yük -
sek olduğu iddia edilmektedir.

Alman tebliği
Berlin 24 (A.A.) — Tebliğ:
Bütün şark cephesinde Alman kıtaa -
tının tesbit edilen hudud hattı üzerinde
hareketi muntazam bir surette devam et -
miştir. Tomas Zow - Amoscrudeo ara -
sında, cenuba doğru hattımızı yarmak istiyen
düşmanla muharebe cereyan et -
mektedir. Düşmanın bir kısmı Zamosi'un
batı cenubunda muhasara edilmiş, di -
ğer bir kısmı da hâlen Sovyet kıtaa -
tının bulunduğu şark tarafına doğru çe -
kilmektedir.

Garb cephesinde topçu faaliyeti ol -
muştur. Düşmanın hücumları tardedil -
miştir.
Berlin 24 (A.A.) — Tebliğ:
Şark cephesinde Alman kıtaatını Polon -
yada tesbit edilen hudud hattına doğru ha -
reketi normal bir surette devam etmekte -
dir. Çevrelen Praha ve Madlin şehirlerinden
gelen Leh mütevellilerin adedi son günler -
de artmıştır.

Deniz kuvvetlerimiz, Hela Yarımada'nın
daki Leh mevzilerini tekrar ateş altına al -
mıştır.
Moskova 24 (A.A.) — Bu sabahki Sovyet
kurmay tebliği:
Kızılordu kıtaatı, Sovyet ve Alman hü -
kûmetleri tarafından tesbit edilen hudud
hattına doğru ilerlemeğe başlamıştır.

Mareşal Göring Varşova cephesinde

Berlin 24 (A.A.) — Mareşal Göring'in dün
Varşova'nın şimalinde hava ordusu cephe -
sini ziyaret ettiğini, D. N. B. ajansı bildir -
mektedir.

Varşovada 1000 kişi öldü
Varşova 24 (A.A.) — Alman ağır topçusu

bugün de şehrin merkezini şiddetli surette
bombardıman etmiştir. Binden fazla insan
ölmüş ve birçok binalar yıkılmıştır.

Varşova mintakasında, Almanlar Vistülün
sağ sahiline hücumlarda bulunmuşlarsa da
bu hücumların hepsi geri püskürtülmüştür.
Modlin mintakasında da şiddetli muhare -
belere durmadan devam olunmaktadır.
Varkmanın ve Modlin'in müdafasına dev -
am edilmektedir.

Varşova belediye reisinin nutku
Cernauti 24 (A.A.) — Varşova belediye rei -
si B. Starzynski, teletsizde yeni bir nutuk
söylüyerek Varşova halkını mukavemete a -
zimli devam eylemeğe davet etmiştir.

Starzynski, Alman tayyareleri tarafından
atılan «kötlü bir Lehçe ile» yazılmış beyan -
namelerden bahsederek demiştir ki:
Bu beyannameler Almanların kendilerine
birçok ziyata ve mühim malzemeye mal -
olan bir mukavemete bir an evvel nihayet
vermek ihtiyacında olduklarını göstermekte -
dir.

Lehistan'daki Rus konsolosluk memularından haber yok

Moskova 24 (A.A.) — Alman ajansından
bildiriliyor:
Sovyet hükümeti Polonyadaki eski sefaret
ve konsolosluk memurları hakkında henüz
bir haber alınmamıştır. Yalnız eski Varşova
büyük elçisi ile ataşemliler Rusyaya dön -
müşlerdir.

Brestlitovsk'da Alman - Rus orduları geçid resmi yaptılar

Roma 24 — Brestlitovsk'da samimî bir su -
rette telâki eden Alman, Rus orduları Al -
man askerlerinin Rus askeri tarafından istih -
salâtı münasebetle iki ordunun kuman -
danları huzurunda bir resmi geçid yapmış -
lardır.

Almanlar Polonyaya 5 bin tayyare göndermişler

Londra 24 (Hususî) — Amerikanın Polonya
sefiri Mister Biddel oğlu ile birlikte Parise
gelmiştir. Sefir, Almanların Polonya yollarını
ve fabrikalarını tahrib etmek için beş bin
tayyare gönderdiklerini ve bunlardan üç yüz
tanesinin düşürülmüş olduğunu işittiğini
söylemiştir.

Almanlar askerlerine zırh dağıtmışlar

Londra 24 (Hususî) — Romadan Mos -
kovaya gelen haberlere göre Almanlar,
piyade askerlerine bir nevi zırhlar da -
ğıtmışlardır. Bu zırhlar bir pus'un yir -
mide biri kahnlığında olup kullanilma -
dikları takdirde katlanabilmektedir.

Sun'i kalb üzerinde demelerde bulunan profesör askeri bir vazifeye tayin edildi

Londra, 24 (Hususî) — Meşhur fen
adamlarından, kolonel Lindberg ile bir -
likte sun'i kalb üzerinde demelerde
bulunan, Aleksî Karel, Fransa Sihat
Nezareti tarafından mühim bir askeri
vazifeye tayin olunmuştur. Profesörün
ne gibi bir vazifeye getirildiği malûm
değildir.

Almanya'ya karşı tatbik edilen abluka ve neticeleri

Paris 24 (A.A.) — Bailby, Echo de
Paris gazetesinde Almanya'ya tatbik e -
dilen abluka ve neticeleri hakkında
yazdığı makalede diyor ki:

«Almanyanın Baltık sahası müstesna
olmak üzere diğer bütün münakala yol -
ları kesilmiştir. Ticaret filosu hareket -
siz kalmış, ihracatı yüzde 50 eksilmiş -
tir. Maden istihsalâtı itibarile bugün
Almanyanın elinde kalacak olan Polonya
arazisindeki istihsalâtı hâlihazırda
Fransız toprakların ateş altında bulunan
Sar havzası istihsalâtının yarısına tekabül
edemez. Buradaki başlıca sanayi mer -
kezleri Fransız ve İngiliz tayyarelerinin
tehdiidi altında bulunmaktadırlar. Halbuki
1914 senesinde birkaç haftalık muhare -
beden sonra Fransanın bilhassa demir,
çelik, kömür, yün, pamuk ve şeker iş -
tihsalâtı gayet ağır bir darbeye uğramış -
tı. Bugün bu istihsalât, hiçbir suretle
mümkatî değildir. Bu suretle aradaki
fark, müşahade edilmektedir.»

Ankarada dün şiddetli bir fırtına oldu

Ankara, 24 (Hususî) — Bugün öğle -
den sonra saat 13 raddelerinde şehrimiz -
de bir fırtına başgöstermiş ve birkaç sa -
niye içinde şehri bir toz bulutu kapla -
mıştır. Bu fırtınayı yağmur takip etmiş,
şiddetini kaybettirmişti.

Şehrin kenar mahallelerinde çatıları
harab olmuş, caddelerde ağaçlar kırıl -
mış ve bazı evlerin damları kopmuştu.

Hariciye Vekili bugün Moskovada temas ve görüşmelerine başlıyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Sovyetler Birliği milletlerine Türk mil -
letin dostluk hissiyatını getiriyorum. Memle -
ketiniz arazisinde ilk dakikalarım esnasında
bunu sizin vasitanızla bildirmekten çok ba -
hıtlıyorum. Sovyet vatandaşlarının şen ve mü -
tebessim çehrelerini gördüğümünden dolayı çok
memnunum. Bu, Sovyetler Birliği milletleri -
le Türk milleti arasındaki dostluğu tebarüz
ettirmektedir. Bu dostluk iki büyük milletin
kurtuluş mücadelesi yapıldığı zamanda baş -
lamıştır. Bu iki memleket, bugün de, her za -
man olduğu gibi, şimdiye kadar aynı yüksek
hararetini muhafaza etmiş dostlukla dolu
ellerini birbirine uzatmaktadır.

Türkiye Hariciye Vekilini ve refakatindeki
zevâti hâml bulunan hususî tren saat 20 de
Moskovaya doğru Odesadan hareket etmiş -
tir.

Mareşal Voroşilof ayın 29 unda Berlinde

Roma 24 — Moskovadan haber verildiğine
göre Mareşal Voroşilof bu ayın 29 unda Ber -
line gidecektir.

Amerika bitaraflik kanunu âyan meclisinde

Londra, 25 (Hususî) — Amerikan demok -
ratlar partisi toplanarak muaddel bitaraflik
kanununu hazırlamışlardır. Kanun bugün âyan meclisine verilecektir.
Dört hafta kadar müzakeresi süre -
cek olan kanun ondan sonra mebusan
meclisine sevkedilecektir.

Almanlar Belçika ve Holandaya hücum etmiyeceklermiş

Berlin 24 (A.A.) — Dr. Göbbels, bu -
gün bir kere daha yabancı gazetecileri
mezidine çağırarak beyanatta bulunmuş -
tur.

Dr. Göbbels, Almanyanın Belçika,
Holanda ve Lüksemburg bitaraflikları -
na tam surette riayet edeceği azmini bir
kere daha tekrar eylemiştir.

Nazır, bilâhare, Mareşal Göring'in,
Dr. Hess'in, Streicher'in, Von Ribben -
trop'un ve bizzat kendisinin her ihti -
male karşı yabancı bankalara büyük
miktarla paralar yatırmış oldukları
hakkında İngiliz radyoları tarafından
verilen haberlerin şiddetle aleyhinde bu
lunmuş, bu gibi şahsî şerefe dokunan
yalan haberler yaymanın adı ve ahlâk -
sızca bir hareket olduğunu tebarüz et -
tirmiş ve bu haberlerin tekzip edemeye -
cek kadar mânâsız olduğunu söylemiş -
tir. Dr. Göbbels nihayet bu haberlerin
mucidini bunları ispata davet eylemiş ve
her ispat ettiği meblâğın gene milyonlar
eden yüzde onunun kendisine verilece -
ğini vâdetmiştir.

Mussolininin nutku nasıl karşılandı?

Paris 24 (A.A.) — Mussolinin'in nut -
ku üzerine Marcepays, Excelsior gaze -
tesinde şu satırları yazıyor:

Düce, bir taksim dokuz tarihli bita -
raflik deklarasyonu idame etmekle be -
raber «Polonya tasfiye edilmiş» ve Av -
rupada henüz kolektif bir şekilde harb -
de bulunmadığı için Polonya ihtilâfının
hâlâ «mevzî» bırakılabileceği zannın -
dadır.

Şüphesiz Almanyanın arzusu budur.
Fakat Avusturya ve Çeko-Slovakya -
da tecrübelerden sonra ihtilâfların
«mevzî bırakılması»nın ne demek ol -
duğu malûmdur. Bu kuvvetli bir dev -
let için küçük devletleri birbiri ardınca
büyük pasiflik devletlerin gözü önünde
imha imkânı demektir.

Sofya ve Belgradda
Roma 24 (A.A.) — Stefani ajansı bil -
diriyor:

Düce'nin dün söylediği nutku Sofya
siyasi mahfellerinde mühim bir intibah
hâsil etmiştir. Bu mahfeller İtalyanın
şimdiki ihtilâfta takip ettiği hattı ha -
reketi büyük bir alâka ile takip ediyor -
lar.

Keza Yugoslav matbuatı da bu nut -
ka ehemmiyetle işaret ederek İtalyanın
müsaletperverane maksadlarını teyid
etmesini memnuniyetle kaydeylemekte
ve bunun Balkan memleketleri için bü -
yük bir ehemmiyeti haiz olduğunu bil -
dirmektedir.

İngilterenin kararı
Londra 24 (Hususî) — Mussolinin'in sulh
lehindeki beyanatına dair mütaleatta bulu -
nan Londra resmî mehafilli, Mussolinin'in
bu yoldaki samimiyetini takdir etmekle be -
raber, İngiltere halkının harb etmek kararı -
nı ancak Polonyanın ısgalından sonra ver -
diğini, ve harbe surf Avrupalı Alman teca -
vüzünden kurtarmak için gürdığını, Rus mü -
dahalesinin neticesi ne olursa olsun İngilte -
renin bu çayesinden «da şaşmıyacağını bil -
dirmekte»

Alman - Bulgar Ticaret anlaşması

Belgrad 24 (A.A.) — Sofyadan öğre -
nildiğine göre, bir müddettenberi Sof -
yada bulunan Alman heyeti, Bulgaris -
tanla aktedilecek anlaşmanın teferrü -
atını tesbit için yakında Berlina döne -
cektir.
Bu anlaşma ile Almanya, Bulgaris -
tandan mühim miktarda mübayaatta
bulunacaktır.

Sabahtan Sabaha

"Muharebeyi nasıl kazanmalı?"

Maruf bir İngiliz muharri -
rinin makalesi

Londra, 24 (A.A.) — Scrutator, Sunday
Telmes gazetesinde: (Muharebeyi nasıl ka -
zanmalı?) başlığı altındaki yazdığı başma -
kalede, Fransa ve İngiltere için garb cep -
hesinde alelelece her türlü taarruzdan tevakkî
lüzumunu izah e'mekte, bununla beraber
pasif bir müdafaya çekilmemeleri lâzım
geldiğini kaydetmektedir.

Muharrir, Almanyanın müdafaa -
kalarak ve İngilizlerle Fransızları hücumu zorlu -
yarak muharebeyi bitirmek arzusunda oldu -
ğunu yazdıktan sonra şunları söylüyor:
«Seri bir zafer ümidî, müttetiklerin arzu -
suna muvafık olmakta beraber, ağılebi ihti -
mal bu, takib edilecek hattı hareketin en
tehlikelisi olacaktır. Müdafaa Majino hat -
tı, geçen Cihan Harbinde İngilizlerle Fran -
sızların tuttukları herhangi bir hattan çok
daha elverişlidir.»

Diğer taraftan 1914-1918 senelerindeki sı -
kıntılar, müttetiklerin mevsimsiz olarak hü -
cumu görmek istemelerinden doğmuştur. Bu
itibarla pahalıya malolan cephe hücumlarına
girişmek hususunda arzulara kapılmama -
lıdır.

Zafer, aynı zamanda denizlere mutlak su -
rette hâkimiyet esası üzerinde müessesir.
Denizleri Alman denizaltı gemilerinden te -
mizileyecek olan İngiliz donanmasına tama -
mle itmad edilebilir. Fakat bu denizaltı ge -
milerinin sayısı, eski Cihan Harbindeki sa -
yadan fazladır. O vakitler Almanlar tarafın -
dan işlenmiş olan en büyük hatalardan biri,
Amerika hükümetinin cephe müdafasına
sebebiyet verdikten sonra sefere çakırdıkları
denizaltı gemilerinin adedini azaltmış ol -
malarıdır.»

Muharrir, yenmek için düşmana mühim
zayıfları verilmekten ziyade onu zaferi ka -
zanamıyacağına inandırarak hususundaki
prensip üzerinde ısrar etmektedir.

Scrutator, bundan sonra diyor ki:
Almanlar, büyük b'r muharebeyi kazana -
mayacaklarına yüzde 50 inanmışlardır. Uzun
zaman muharebeye devam edersek, bu su -
rette zaferin yarısını kazanmış olacağız. İşte
müttetiklerimizin tabiyesi bu olmalıdır.

Mareşal Petenin tabiyesi
Muharrir, bundan başka bu tabiyenin ge -
çen muharebede Foch'un tabiyesinden ziyade
Mareşal Petenin tabiyesi olduğunu hatırlat -
makta ve şöyle devam etmektedir:

«Mareşal Peten, bu suretle askerlerinin
hayatını muhafazaya itina ettiğinden dolayı
kıymetinden hiçbir şey kaybetmemiştir. Hiç
şüphesiz ki bu tabiyeyi düşmanın zayıf nok -
talarını keşfetmek hususunda takip edilecek
en iyi hattı harekettir.»

Fransızlar bugüne kadar asgari ziyat ile
taktire değer kazançlar elde etmişler ve mu -
harebeyi Alman toprağına nakletmişlerdir.

Çekoslovakya da
Scrutator, bundan sonra Çekoslovakya'dan
gelen son haberleri mevzu bahis ederek diyor
ki:

«Çeklerin bugüne kadar hissetmekte ol -
dukları memnuniyetsizliğin bir isyana mün -
kalib olmuş bulunmasına hayret etmemelli -
dir. Fakat bu isyan hareketi Almanyada te -
zahür edecek manevî bir bozgunluk devrine
tesadüf etmiş bulunsaydı, daha fazla mu -
vaffakiyet temin etmesi muhtemeldi.»

Almanya'da Nazi seflerinin daima endişe
ettikleri isyan hareketleridir. Alman ordusu
herhangi bir muvaffakiyetsizliğe uğrama -
dıkça tahakkuk etmiyecektir. Fakat hez -
metler başladığı zaman - nitekim Almanya
kısmî bir bezimete uğramıştır - Alman mil -
letinin de itimadı sarsılmış olacaktır.»

İspanyada 50 bin asker terhis ediliyor

Burgos 24 (A.A.) — Nazırlar meclisi,
dün akşamki toplantısında 1937 sınıfı -
nı, yani 50.000 kişiyi terhis etmeğe ka -
rar vermiştir. Bu suretle iki sınıf ve 1940
sınıfı silâh altında kalacaklardır.

Bulgaristan Rusya ile bir ticaret anlaşması yapıyor

Londra, 24 (Hususî) — Bulgar Hava
yolları Umum Müdürü Rusya ile Bul -
garistan arasında hava seferlerini tan -
zım etmek üzere Moskovaya gidecektir.
Sobranıye reisi de, Bulgaristanın Rusya
ile bir ticaret muahadesi aktirmek ar -
zusunda bulunduğunu, böylelikle de
Bulgar ihracatının büyük bir kısmının
Rusya tarafından çekileceğini beyan et -
miştir.

Japonlar Çinde taarruza geçtiler

Tokyo 24 (A.A.) — Domei ajansı, Uha
bölgesinde geçen seneki harakâtın şid -
deti ehemmiyetinden büyük bir Japon
taarruzunun başladığını bildiriyor. Do -
mei'n telgrafına göre, muhasamat 250
kilometrelîk bir cephe üzerinde yapı -
lmaktadır. Japon ajansı, Japonların şim -
diden büyük ziyat verdiği iddia olunan
mühim Çin kuvvetlerini takip etmekte
olduğunu bildiriyor.

Almanların Amerikada bir manevrası mı?

Vaşington 24 (A.A.) — Resmî mah -
feller, ambargonun muhafazasını talep
için âyan azasına gönderilen telgrafların
fazlalığını Alman sefaretinin bir mane -
vrası olarak telâkki etmektedirler.
Amerika hükümeti, bitaraflik kanu -
nunun tadili aleyhinde propaganda yap -
maları için Berlin ve Moskovanın Ame -
rikadaki memurlarına gönderdikleri bir
çok mektupları ele geçirmiştir.
Amerikan âyan azasına gelen yevmî
mektub adedi, iki günde 40 binden 150
bine çıkmıştır.

Fransadaki Polonyalılar silâh altına geçirildiler

Londra 24 (Hususî) — Fransadaki Lehistan
sefiri 17 yaşından 45 yaşına kadar olan bütün
Polonyalıların askere alınacaklarından
icab eden makamlara müracaat etmelerini
bildirmiştir.

Hitlere Adenden gönderilen kahveler müsadere edilecek

Londra 24 (A.A.) — Kaçak komitesi,
Aden'den Hamburg'a gitmek üzere yük -
lenen ve Hitler'in şahsî adresine olan
20 torba kahvenin müsaderesini emret -
miştir.

Press Association bu münasebetle
yazdığı bir yazıda, istihzalı bir surette
diyor ki: «Nazi şefinin, ekseri Almanın
devlet menfaatine olarak vazgeçmek
mecburiyetinde bulunduğu bir madde
hakkındaki bu ihtiyatlı hareketi anla -
şılır bir şeydir.»

Profesör Freud Londrada öldü

Londra 24 (A.A.) — Bu gece Londra -
da ölen profesör Sigmund Freud, 1856
da Avusturya Moravyasında Freiberg
şehrinde doğmuştur.

Profesör Freud, kendisini bütün dün -
yada meşhur eden tetkikatına ve bu tet -
kikatını izah yollu yazdığı eserlere, o -
tuz yaşında iken başlamıştı.

Freud, bütün hayatı boyunca, einsi -
yet nazariyesi, tahteşsuura gömülmüş id -
deler nazariyesi ve heyecan nazariyesi
üzerinde tetkikatına devam etmiş ve
Psikanaliz Enternasyonal mecmuasını
çıkarmıştır.

Avusturyanın Almanyaya ilhakını mü -
teakib, gerek Yahudiliğe mensubiyeti
ve gerek nazariyeleri dolayısıyla nasyo -
nal sosyalistlerin kara listesinde bulu -
nan Freud, Viyanayı terkederek hükûme -
tin misafiri olarak İngiltereye gelmiş ve
burada İngiliz vatandaşlığına kabul e -
dilmişti.

Ahen'de bir infilâk 8 kişi öldü

Londra 25 (Hususî) — Mühim bir
sanayi şehri olan Ahen civarında Bohun
Holv'n'de bir maden kuyusunda bir in -
filâk vukua gelmiş, 8 kişi ölmüş, 45 ki -
şi de ağır yaralanmıştır. 9 kişinin daha
ölmüş olduğu sanılmaktadır.

Sinir meselesi

Yerli, cenebi askeri mütchassısların tenkidlerinden hüküm, mana çıkarmak
imkânı yoktur. Bir aydanberi ortaya atılan bütün ihtimaller boş çıkmıştır. İngiliz
ve Fransız erkânıharbiyesinin plânını keşfetmek değil, sezmek bile müşkül. İngi -
liz soğukkanlılığı Fransızlara da sırayet etmiş görünüyör. Harbi illân ettikleri
gündenberi adeta bir devrialemler hazırlayan gibi ağır tedbirli davranıyor -
lar. Dâranın katırdı orduları bile bir ayda şarktan garba yürümüşdür. Dün verilen
tebliğ göre İngiliz hava kuvvetleri karargâhı henüz Fransaya yerleşmiş bu -
lunuyor.

Motörlü kıt'alarla yıldırım harbi yapmak için ok gibi fırlayan Alman orduları
karşısında müttetiklerin bu sakın, emin, sinirsiz hareketlerinde elbet bir maksad
olacak. İşte askeri mütchassısların halledemedikleri muamma da bu. Fakat bu
muamma yavaş yavaş, kendî kendine çözülüyor. Dün gelen telgraflar Almanların
Holanda ve Belçika üzerinde ikinci bir 1914 seferine hazırladıklarını haberi ver -
iyor. Bu haber tahakkuk ederse İngiliz ve Fransız erkânıharbiyesinin dün kılı -
dilen anahtar açılacak. Sigfrid önünde nümayişten deri giymiş hareketlerin
manası anlaşılacak. Ve Polonyada yüz elli bin maktul verip altı yüz tayyare
kaybeden yaralı Alman ordusu ikinci ve üçüncü bir manıadan taze yaralar alarak
bitab bir halde henüz yüzü kanamayan taptaze beş milyonluk bir kuvvetin kuca -
ğına düşecek?

Almanya siyasi hatalarına bir de böyle askeri hata ilâve ederse pıposunu içip
sporunu yapıpandan işe başlamayan İngiliz başvekilinin sayarı hayret siniri, geçen
harbe Hindenburgu mağlûb eden Loyd Corcum siniri gibi Hitleri mağlûb ede -
cektir.

Buchan Cahid

Şehir Haberleri

Ankara radyosunun yeni programı

Ankara radyosu önümüzdeki Teşrinievvel başında yeni bir programla neşriyata başlayacaktır. 1 Teşrinievvelden itibaren radyo nun gündüz neşriyatı baki kalmak şartıyla akşam neşriyatı saat 18 de başlayacak ve 23.30 da nihayet bulacaktır. Yeni programda radyonun daimi bir caz orkestrası kurulmuştur. Alaturka musiki neşriyatı saat 21 de tamamlanacaktır. Haftada iki defa ölmek üzere biri uzun diğeri kısa iki temsil verilecektir. Radyoda oynanacak radyofonik temsillere ald eserler satın alınacak ve müelliflere ücret verilecektir. Bunun için de bir müsabaka açılacaktır. Köylerin radyo ihtiyacına cevap vermek ve köy şarkılarını halka dinletmek maksadıyla köy saatlerine de ehemmiyet verilecektir.

Bir ameleli çığneyerek öldüren şoförün muhakemesi

Dün sabah saat 3.40 da Beşiktaşta feci bir kaza olmuş, bir tramvay ameleli otomobil altında kalarak, parçalanmıştır. Zabita ve Adliyece yapılan tahkikata nazaran, vak'a şöyle cereyan etmiştir: Suçlu şoför Sadık oğlu Şükrü idare etmekte olduğu taksi otomobiline Köprüden yola çıkmış ve Ortaköye gitmek üzere, yola çıkmıştır.

Şoför, caddede otomobili yıldırım süratle sevk ederek, vak'a şahidlerinin tahminlerine göre, Beşiktaş önlerinde bu sür'atli 100 kilometreye çıkarmıştır. Bu büyük sür'ate rağmen korna dahi çalmıyan şoför Akaretler'den geçerken, yol üstünde bulunan tramvay idaresi amelesinden Boyabadlı Recep Koca-oğluna bütün şiddetle çarpmıştır. Derhal fren yapması icab ederken durmamış ve zavallı ameleli 38 metre yerde sürükledikten sonra, arkasına bile bakmadan aynı süratle Ortaköy istikametine fırlatılmıştır. Ameleli Recep ise, ilk tedavisini bile yapılmamasına imkân kalmadan, feci şekilde ölmüştür.

Ortaköyde durdurularak, yakalanan şoför Şükrü dün meşhud suçlar kanununa tevfi kan Adliyece teslim edilmiştir. Şükrü tedbirlik ve dikkatsizlikle vefata sebebiyet vermekten, Asliye 4 üncü ceza mahkemesine sevk olunmuştur.

Şoför Şükrü, mahkemede yapılan sorgusunda, suçunu inkâr ederek: — Yolda, bir adama çarptığımı fark dahi etmedim, demiştir.

Şahidler ise, maznunun müdafaasını vârid göstermeyecek şekilde sarih şahadette bulunmuşlardır.

Müteakiben müddeiumumî mütaleasını serdederek, maznunun tecziyesini ve kazayı müteakib, durumu fırlatmış, kazazede yardım etmeyi dahi düşünmeden, 38 metre yerde sürüklemesi, gibi sebeplerden dolayı da, cezasının şiddetlendirilmesini taleb etmiştir.

Mahkeme, suçlu şoförün tevkifine karar vererek muhakemeyi müdafaa için talik etmiştir.

Müteferrik:

Devlet Denizyollarının kış tarifesi

Devlet Denizyolları İdaresi, dünden itibaren Karadeniz hattında kış tarifelerini tatbik etmiştir. Yeni tarife göre İstan-buldan Karadeniz hattına postalar Salı ve Perşembe günleri saat 12 de Salı günleri de saat 16 da kalkacaktır.

Denizyolları İdaresi, vapurların dönüşünde iş hacmine göre iskelerde uzun müddet kalmalarını nazarı dikkate alarak mü-tad olan gün adedine bir gün daha ilâve etmiştir.

Yağmurlar başladı

Dün şehrimizde hava kapalı ve yağmurlu geçmiştir. Yağmur öğle üzeri ve akşam saat 19 da şiddetli sağanak halinde iki defa yağmıştır. Sühnet derecesi düşmüştür.

Dün memleketin muhtelif mntakalarına da yağmur yağmıştır.

Yeni nüfus sayımı hazırlıkları

Gelecek yıl Teşrinievvelde yapılacak olan umumî nüfus sayımı hazırlıklarına devam olunmaktadır. Önümüzdeki aylar içinde memleketin bazı mntakalarında tecrübe sayımları yapılacaktır. Yeni nüfus sayımında kullanılacak matbu evrak hazırlanmaktadır. 940 sayımı, evvelce yapılan iki umumî sayımdan daha geniş mahiyette olacaktır.

Fransadaki talebelerimiz dönmiye başladı

Dün sabah Avrupadan gelen Konvansiyonel treni bir saat ve Sempion ekspresi de dört saat rötarla Sirkeciye muvasalat etmiştir.

Konvansiyonel trenle Fransada tahsilde bulunan talebelerimizden 13 kişilik bir kafile ile Hamburg İş Bankası şubesi memurlarından dört kişilik bir grup ve harb vaziyeti dolayısıyla memleketlerine dönmekte olan beş Çinli tüccar şehrimize gelmiştir. Fransada tahsilde bulunan 500 e yakın talebemiz memleketine dönmek emrini aldıktan sonra muhtelif kafiler halinde bugünlerde şehrimize döneceklerdir. Hükümet hesabına tahsilde bulunanlara avdetleri için 25 er İngiliz lirası gönderilmiştir.

Dün Fransadan gelen talebeler, yolda hayli müskülât çektiklerini ve altı gün devam eden yolculukları esnasında sekiz tren değiştirdiklerini söylemişlerdir.

Talebeler İtalya hududundan geçerken İtalyan memurları gaz maskelerini müsaade etmek istemişlerdir. Bu yüzden İtalya memurları talebeler arasında münakaşalar olmuş ve nihayet Fransa hudud komisyonunun müdahalesiyle mesele halledilerek maskeler talebelere bırakılmıştır.

Sempion ekspresi de İsviçre ve Yunan sefirlerinin aileleri ve Fransada bulunan iki maliye müfettişi gelmişlerdir.

Samatya sahillerinde bir cesed bulundu

Dün sabah Samatya sahillerinde bir cesed bulunmuştur. Cesedin üzerindeki hüviyet varakasından, Haydarpaşa listsi talebesinden Akhısarlı Reşid Bayal isiminde bir genç olduğu anlaşılmıştır.

Hâdisenin bir kaza, yahud cinayet eseri olması ihtimalleri gözönünde tutularak, zabıtaca tahkikata devam edilmektedir.

Poliste:

Hasını yaralamak isterken yaralandı

Sisli Çocuk hastanesi hademelerinden Hasan oğlu Muharrem Yılmaz ile Macid oğlu Süleyman Tay, aralarında ki bir ihtilâftan dolayı kavgaya tutuşmuşlardır. Kavga sırasında Süleyman cebinden bir çakı çıkararak, Muharrem'e hücum etmiş, fakat çakı kendine isabet ettikten, kollarından yaralanmıştır. Hâdiseye zabıta aksederki tahkikata başlanmıştır.

Bir amelenin basına kalas düştü

Beyoğlunda Millî garajda çalışan amele den Sivasi Mehmed Ali, başına düşen bir kalasla, ağır surette yaralanmış, ve derhal Beyoğlu Belediye hastanesine kaldırılarak, tedavi altına alınmıştır.

Araba arkasından düşen çocuk

Fatihde Uzunyusu mahallesinde oturan Şevkinin 8 yaşında oğlu Salâhattin Kurt-oğlu, sokaktan geçen bir arabanın arkasına takılmak isterken, yere düşüp vücudunun bazı kısımlarından yaralanmıştır. Yaralı çocuk, hastaneye kaldırılarak, tedavisi yapılmıştır.

İki kamyon kazası

Tophanede Dikimevinde çalışan Servet oğlu Behiç isiminde biri cadde üzerinden geçerken önüne bir kamyon çıkmış, kaçmak istediği sırada ise karşı taraftan gelen bir tramvaya çarpmıştır. Çarpışma neticesi vücudunun bazı yerlerinden ve ayağından ağır surette yaralanarak, hastaneye kaldırılmıştır.

Gene Tophanede oturan Hüseyin oğlu Nuri isiminde biri, dün Necatibey caddesinden geçerken, Fındıklıdan Tophaneye gelmekte olan şoför Hasan Tezâşarın idaresindeki 3493 numaralı kamyon kendisine çarparak, başından yaralanmıştır.

Yaralı, tedavi altına alınmış, şoför yakalanarak tahkikata geçilmiştir.

Bir çocuk ceviz ağacından düştü

Beylerbeyinde Sütlüce caddesinde oturan Asımın 13 yaşındaki oğlu Ahmed, ceviz ağacından düşerek sol bacağı kırılmıştır. Yaralı çocuk, hastaneye nakledilerek tedavi altına alınmıştır.

Mekteplerde bugün dersler başladı

Şehrimizdeki bütün ilk ve orta okullarla, liseler ve muallim mektepleri bu sabah 9.30 ve 9.39-9.40 ders yılına başlamıştır. Bu münasebetle her mektebe merasım yapılmış ve mekteb müdürleri bu yıl Ankara'daki Maarif Şurası toplantısında tesbit edilmiş talimatlar hakkında izahat vermişlerdir.

Maarif vekâletinin hazırladığı yeni okul disiplin talimatnamesi bugününden itibaren bütün liseler, orta okullar, öğretmen okulları, meslek ve teknik okulları tarafından tatbik olunacaktır.

Bundan başka okulda talebeyi çarşıya sevk etmek maksadıyla mükâfat usulü de ihdas edilmiştir.

Yeni talimatname Türk çocuğunun ahlak şifalarını şöyle tesbit etmektedir:

«Türk çocuğu doğru sözlüdür. Yalandan nefret eder, devletin kâınlarına, Türk cemiyetinin ahlak kaidelerine, okulun nizam-namelerine itaat, öğretmenlerine hürmet eder. Kahvehanelere gitmek, uygun olmayan yerlerde dolanmak talebenin vakarile mütenasibi değildir. Talebenin okul dışında yapacağı herhangi aykırı hareket onun hesabına suç sayılacaktır.

Talebinin gerek mektep içinde gerekse mektep dışında işleyeceği suçların ehemmiyetine göre, ihtar, tenbih, tekdîr, tasdikname ve tard cezaları verilecektir.

Talebinin mektep dışındaki vaziyetlerile okul idareleri polisle müştereken meşgul olacaktır.

Dahiliye, Nafia ve Sıhhat Vekilleri gittiler

Birkaç gündenberi şehrimizde bulunmakta olan Dahiliye Vekili Faik Özlak, Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekili Doktor Hulûsi Alataş ve Nafia Vekili General Ali Fuad Cebesoy dün akşam saat 19 da Ankara ekspresiyle Ankaraya hareket etmişlerdir.

Vekiller Haydarpaşa İstasyonunda Valli ve Belediye Reisi Doktor Lütfi Kırdar, Valli ve Belediye Reis muavinleri, Parti Başkanı, Nafia ve Sıhhat müesseseleri, belediye, parti erkânı ve dostları tarafından uğurlanmışlardır.

Kültür işleri:

Fakülterde imtihanlar

Üniversitenin bütün fakültelerinde bugününden itibaren ikmal imtihanlarına başlanacaktır.

İkmal imtihanları Birinciteşrinin 20 sine kadar bitirilecek ve Üniversitenin açılma merasimi 31 Birinciteşrinde yapılacaktır. Üniversite yabancı diller kursuna alınacak 60 talebinin imtihanları da bugün yapılacaktır.

Üniversitede talebe kaydına devam clumaktadır. Kayıt müddeti 15 Birinciteşrinde nihayet bulacaktır.

Konservatuarda imtihanlar

Bugünden itibaren Konservatuarda imtihanla talebe kaydına başlanacaktır.

Marie Antoinette

NORMA SHEARER TYRONE POWER

PETER LORRE'nin

en son filmi

Mö, MOTO'nun SON KOZU

SARAY

Sinemasının

en son büyük zaferi olacaktır.

Tarihten bir yaprak:

SAMİMİ ANLAŞMA

İNGİLİZ - FRANSIZ itilâfını

tasvir eden hakiki bir eserdir.

OYNAYANLAR:

Gabi Morlay - Victor Francen

PIERRE - RICHARD WİLLM

TIYATROLAR

Raşid Rıza - E. Sadı Tek Tiyatrosu: Bu gece Üsküdar Başarbaşı Hâlede Donarın Gececi Vodvil 3 perde

Hâdiseler Karşısında

Kömür depoları

Kadıköy — Bugün çenemi bıçak açmıyor.

Kumkapı — Ne oldu kardeş nen var?

Kadıköy — Daha ne olsun sabahleyin bir gazetedeki okudum. Beş yüz bin lira sermayeli bir şirket kömür depoları kurmak istiyormuş.

Kumkapı — Kadıköyde mi?

Kadıköy — Orası malûm değil, ya Kadıköyde kurarsa.

Kumkapı — Şimdi ben de üzülmiye başladım. Ya bizde kurarsa.

Kuruçşeme — Gülmek komşuna gelir başına, benim halime alay edersiniz.

YeniKapı — Ben çok korkuyorum.

Üsküdar — Neye kardeş?

YeniKapı — Yeni limanın bende olacağı söylenmişti ya... Kömür depoları da bana yapılar diye korkuyorum.

Üsküdar — Sende esasen böyle depolar var ya...

YeniKapı — Var amma şimdiki küçük; beş yüz bin lira ile yapılacak olanlar, herhalde büyük şeylerdir.

Bebek — Gerçi uzaktayım amma, benim de yüreğim titriyor, aksi gibi depoları burada yapıyorlar.

Kumkapı — Seninki de fazla kuruntu.

Bebek — Öyle deme kardeş, Kuruçşemeye baksana, bundan yirmi sene evvel, kömür depoları dolacağını kim tahmin ederdi ki!

Büyükada — Canım neye bu kadar te-

laşlanıyorsunuz? Daha ortada fol yok yumurta, yok hem bu depolar asri olacakmış. herhalde toz çıkmaz...

Üsküdar — Asrılığı lâftır. Hele depolar bir kurulsun sen o zaman tozu, dumandın seyredersin.

Büyükada — Zannetmem.

Kumkapı — Beyimiz kenara çekilmiş ötüyorlar.. tehlikeden uzak ya...

Kuruçşeme — Ben bu işte ihtisas sahibi olduğum için söylüyorum. Kömür deposu gerçi iyi bir şey değil amma, ona da alışılıyor. Bakın ben artık şikâyet ediyorum muym?

Beşiktaş — Öyle amma, sen alışınca kadar seneler geçti.

Kuruçşeme — Ne çıkar canım, siz de alışsınız.

Boğazın, Marmaranın bütün sahil semtleri, aldıkları haberdan müteessirdiler. Bu sırada Ortaköyün sesi çıktı.

— Müjde, müjde...

— Ne var, hayırdır inşallah.

— Belediye limanın yeri henüz tesbit edilmediği için kömür depolarının şimdilik yapılmasına müsaade etmemiş.

— Oh oh ne âlâ!

Kuruçşeme hıçkırık hıçkırık ağlamaya başladı:

— Desenize depolar gene bende kalıyor.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Piposuna ve bastonuna düşkün Amerikalı

73 yaşında bulunan bir Amerikalı bastonuna ve piposuna o kadar düşkündür ki, geceleri yataarken bile piposunu ağzından ve bastonunu elinden bırakmaz.

Evlenme ayı

Birçok memleketlerde Kânunusani, Haziran, ve Temmuz ayları evlenmek ayı olarak tesbit edilmiştir. Bu aylar haricinde evlenenlere pek nadir tesadüf edilir. Ve bunların evlenme ayları haricinde evlenmiş olmalarından dolayı mes'ud olmayacağından korkulur.

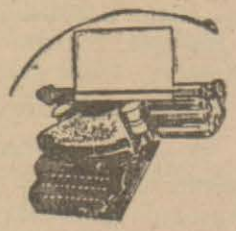
24 senede hazırlanan eser

Bir tek eser için uzun seneler çalışmış müellifler bulunur. Viyana üniversitesinde profesör olan Has-selbach herhalde bunlar arasında rekor kırmış olmaktadır. Bir tek eser üzerinde tam kırk iki sene uğraşmış ve eserini meydana getirebilmiştir.

Yazı makinesinden sonra nota makinesi

Her şeyi makineleştiren garbde şimdi, notaları da elle yazmıyorlar. Bilhassa nota yazmak için yapılmış yazı makineleri mevcuttur. Müsikişinaslar notaları bunlarla yazıyorlar.

Millî kıyafetle güzellik müsabakasına iştirak

Güzellik müsabakasına iştirak eden bir Yugoslav güzel resimde görüldüğü şekilde millî kıyafetini lâbis olarak, diğer güzellere rasına karışmış ve bütün gözleri kendine celbetmiştir.

Yeni bir bisiklet

Bisikletlerin direksiyonları ön tekerleği idare eder. Ve bisikletin gideceği istikamet süvarisinin ön tekerleği sağa ve sola kıvrmasıyla tayin edilir. Bir bisiklet meraklısı icad ettiği bir bisiklette direksiyonu arka tekerleğe koymuş, ve ön tekerleğe de hareket pedallarını takmıştır.

GÖNÜL İŞLERİ

Bir genç kız ve bir Genç dul meselesi

Erenköyde oturan bir erkek okuyucu, bay «C. H. C.» evlenmiye karar vermiş. Bu karar annesini de sevindiren bir karardır, fakat eve getirilecek gelinin şahsı meselesinde fikirleri yekdiğerinden ayrılıyor, anne:

— Filânın kızı pek münasibdir, diyor, oğlu ise şöyle mukabelede bulunuyor:

— Fakat o, bir genç kız değil, kocasından henüz ayrılmış bir genç duldur. Onu nasıl alırım?

Ve münakaşa sürüp gidiyor.

Anneye azamî hürmet etmek vazifemizdir, arzularını dinleriz, yaparız, fikirlerine ehemmiyet veririz, bu, bizim için sadece bir vazife değil, aynı zamanda da bir zevktir. Fakat evlenme çağına gelmiş, bu çağda bir hayli

da yol almış bir erkek hele ölünceye kadar birlikte yaşayacağı eşin seçilmesi bahsinde annesinin fikirlerini kendi hislerinin süzgecinden geçirmek hakına maliktir.

Tavsiyem: Şimdilik evlenmek arzusunun vaz geçtiğini söyleyiniz, meseleyi kapatınız, sevebileceğiniz bir genç kıyı bulduğunuz zaman bahse tekrar avdet edersiniz.

—

Beyazıdda bayan «S. S.» e:

Çocuk için bir ecnebi mürebbiye tutmanın aleyhinde değilim, fakat çocuğu mutlak olarak mürebbiyenin eline bırakmayı aslâ tecviz edemem. Annesi ve mürebbisi gene siz olacaksınız. Mürebbiye hakikatte sadece bir dil öğreticidir, hizmeti de muavenetten ibarettir. Bunun haricinde talisus frengi olmaması lâzımdır.

TEYZE

GINGER ROGERS - FRED ASTAİR

Dünyanın başını döndüren çıldırtıcı

YAM DANSI

(Broadway serenadı) filminde

Pek yakında LALE'de

Bütün İstanbul halkına öğretecek

Bugünkü harb bütün dünyayı sarmadan bir barış ümidi var mıdır?

YAZAN

Emekli General H. Emir Erkilet
"Son Posta,"nın askerî muharriri

Alman askerleri Sigfrid müstahkem mevkiine girerlerken

Bundan evvelki yazılarımızda İngiltere ve Fransa için olduğu kadar Almanya için de İsviçre ile Belçika hududları ve bahusus Ren ile Mozel nehirleri arasındaki dar sahada bir hareket harbi yapmak imkânsızlığı ve bu sebeple burada harbin ancak çok süreklî ve çok telefâtî bir mevzî harbi halinde devam edebileceğini ve bunun kadar manasız, hedefsiz ve maksatsız bir kavga olamayacağını sırası geldikçe izah etmiş ve bugün küçük veya büyük bütün milletlerin yapabilecekleri en iyi şeyin barışın sağlanması olduğunu söylemiştim.

Barış lâkırdısının çok mevsimsiz sayılabileceği bir zamanda bundan bahsetmek gerçek manasız gibi görünür, fakat bugün Avrupa'nın menfaati bundadır. Eylülün birinde, Almanya ile Lehistan arasında başlayan harb nihayet Fransa ile İngiltereye buluştuysa da, İtalyanın bitaraf kalması sayesinde, fil sahada dört devlete münhasır ve yerli kaldı. Rusya'nın doğu Lehistanı işgal etmek askerî hareketi de görüyoruz ki bu devleti İngiltere ve Fransa ile harbe karıştırmış değildir.

Fakat harbin binbir türlü maddî ve manevî mazarratları bugün yalnız muharib dört devlete münhasır kalmıyor ve işte yokluk ve pahalılık derdi, uzak ve yakın bitaraf memleketler dahil buldukları halde, bütün dünyayı, bir ahıpot gibi şimdiden sarmış bulunuyor.

Pahalılık deyip geçmiyelim. Meselâ demir ve çelik mamulâtının % 80 nisbetinde pahalılaştığını haber alıyoruz. Buna göre bütün dünyada her şeyin fiyatlarında o nisbetlerde yükselmeler olmuştur. Ablukadan doğrudan doğruya müteessir olan Almanya mücavir bitaraf memleketlerde ise, mevaddi işeçce dahi, darlık ve pahalılık başlamıştır. Darlık ve pahalılık insanlar için bir felâkatten başka bir şey değildir.

Bir milletin ancak yüzde pek az bir miktarını teşkil eden zenginler için pahalılık ve ucuzluk gerçek ehemmiyetli bir mesele teşkil

etmez. Onlar paraları sayesinde darlık ta çekmezler. Hatta bu zümre harbdan müteessir ve mutazzar olmak şöyle dursun, bilâkis mideleri gibi kesselerini de tikabasa doyurmak ve doldurmak için bu beşerî felâketten istifade bile ederler. Fakat asıl insan kütleleri, bitaraf kaldıkları halde dahi, harbin yükü altında ezilirler. Çünkü her şeyin pahalılaşmasına ve paranın kıymetlenmesine rağmen onların gelirleri berramat artmaz, bilâkis fevkalâde teklîlî dolayısıyla azalır. Bu yüzden hastalar ve zavıf ve nahiflerle çocuklar lâyıklî olr gıda ve üst ve baş bulamazlar. Ölümler, hastalıklar, sefalet ve ıztırlar alabildiğine artar. Neşeler kaybolur. İşte bitarafın bile en az maruz kalcıkları elim haller bunlardır.

Şimdi bu ağır ve hayalî şartlarla, gerek Baltık denizi etrafında ve gerek Kara ve Akdeniz yalılarında saktı bitaraf devletler arasında, veyahud dünyanın herhangi bir semtinde harbin tecessü ve devamını istiyen Almanya mıdır? Hayır o da değil. Çünkü Lehistanda harb hedefini elde etmiştir. Garbda da, hiç olmazsa şimdiki, hiçbir hedefi olmadığı meydandadır. O halde harbin devamını isteyen kimlerdir?

Evet İngiltere ve Fransa, saklamıyorlar. Kimi Hittler ve rejimi ortadan kalkıncıya kadar, kimi de adale' ve emniyet yeniden tecessüs edinceye kadar harbe devam edeceklerini bildiriyorlar. Bunlar çok doğrudur ama nasıl ve nerecede de harbe devam olunacak ve bu muazzam harb hedefleri ne gibi vasıtalarla elde edilebilecektir? Mesele buradadır.

Birçok kimseler bu hususta şöyle düşünüyorlar: İngiltere ucu bucağı bulunmayan bir imparatorluktu. O kendi adalarında; mada Kanada, Avusturya, Yeni Zeland, Hindistan, Cenubi Afrika ve nihayet Mısır ve

Südüda ordular seferber ederek ve üç sene de en az Alman ordularına muadil bir kara ordusu vücude getirecektir.

Büyük Britanya ve Kanada uçak fabrikaları aleddem uçak ve deniz tezgâhları da durmadan harb gemisi yapıyorlar. Bu suretle İngiltere, üç sene sonra, dünyanın en muazzam kara, hava ve deniz ordu ve kuvvetlerine malik bulunacaktır. O Büyük Harbe 1914 de yalnız 118,300 kişilik küçük bir ordu ile başlamışken 1918 de 3,500,000 kişilik seferber ordunun sahibî bulunuyordu. Bu harbe ise daha fazla kuvvetler çıkarabilecek tertibat ve tecrübeler malik bulunmaktadırlar. Bütün dünya denizlerle beraber dünyanın bütün kaynakları onun harb ve ticaret donanmalarına hüküm ve hareket genişlikleri içindedir. Parası yani altını fazlaca mevcuttur. Amerikanın yardım ve sempatisi de onun tarafındadır. Hülâsa İngiltere nasıl ki vaktile Fransaya karşı muhtelif fasılalarla yüz sene harbe olmuş ve nihayet Napoleonu evvelâ Elbe ve sonra da Sent Helen adasına hapsedmeden silâhi elinden bırakmamış, kezaik Büyük Harbe imparatorları beraber Alman millîtarizmini yıkmadan rahat edememiş ise bu defa da dediklerini yapmadan harbe nihayet vâmiyecektir. Almanya ise bu kadar müddet harbe ve harb ablukasına dayanabilecek midir?

Fransaya gelince onun zaten daha şimdiden Almanyanın muadil bir ordusu vardır. Uçak, silâh, tank ve mühimmat fabrikaları hiç durmadan çalışmakta ve orduyu tesihle beraber ona görülmemiş derecede büyük ihtiyatlar hazırlayıp yığılmaktadır. O halde İngiltere ve Fransa Almanya karşı zamanla kara ve havalarında en az bir misil ve denizlerde birçok misil falk kuvvetler hazırlayabileceklerdir. Buna mukabil Almanlar bu müddet zarfında sıkı bir abluka ile müessir bir propagandanın tesirlerine dayanmayarak isyan edeceklerdir. Böyle olmasa bile İngiltere ve Fransası gerek kendi kuvvet-

«Son Posta»nın tarihi tefrikası: 4

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Güzel Zereşan

Yandım Ali için çektim:
— Kaçırıldık!
Dedi. Poyraz da rahat bir nefes aldı:
— Kurtulduk! Dönelim.
Diye cevap verdi. Delikanlı:
— Bu akşam kocası olacak kanbur imam evdedir yoksa... Buraya kadar gelmişken Zereşana giderdim...
Dedi.
İki serseri, geri döndüler. İnanılmaz bir sür'atle yürüyerek gözden kayboldular.

CELLÂD KARA ALININ KAPATMASI

Kara Ali ile Rıza çocuk, köseyi döner döner, ilk kapiya girmişlerdi. Kapi zaten evvelden yarı açık bırakılmıştı.
Burası, Kanbur İnanımın karısı Zereşan kadının eviydi!
Ev, bir dönümde fazla, taş döşeli bir avlunun dibinde idi. Avlu tertemizdi. Taşların arasından çıkan çimenlerle nakışlanmıştı. Tahtadan yapılmış raflarda basamak basamak dizilmiş saksılar, avlu kapısından girer girmez bu evde bir çiçek meraklısının oturduğunu gösteriyordu.

Avluya girer girmez Kara Alinin ilk işi, kapının kolan demirini vurmak ve avluyu şöyle bir gözden geçirmek oldu.
İki katlı ve ahşap olan ev zifiri karanlıktı. Yalnız alt katta, taşlıkta, bir bakur şamdana dikilmiş bir yağ mumu yanıyor. O da tükenmek üzere idi. Rıza çocuk bir solukta eve koştu. Taşlığın da kapısı açıktı. Üstleri kilm ve pösteği döşeli karşılıklı iki sedirden birinin üstünde bir zenci köle uyuyordu. Rıza onu usulca dürttü:
— Reyhan! Reyhan!..
Uyku sersemliği ile sükünerek fırlayan zenci:

— Ağa geldi mi?
Diye sordu.
— Geldi.
O esnada, karanlıkta, yukarıdan, merdiven başından bir kadın sesi duyuldu:
— Rıza sen misin?
— Benim yengeçim.

Çocuk bir sıçrayışla merdivenleri çıktı. Aşağıda tükenmek üzere olan mumun ışığı, merdivenin ortasındaki dönemece kadar zor geliyordu. Pencereden gelen ay ışığı daha kuvvetliydi. Rıza, merdiven başında duran

lerle ve gerek başlarını toplayacakları, belki İtalya da dahil, birçok milletlerin yardımile nihayet son galebe ve muvaffakiyeti elde edeceklerdi. İl.. İl.

Bunlara şimdiden bir şey denemez. Fakat hemen bütün Leh ortusunun top, makineli tüfek, tüfek, tank, otomobil ve her türlü malzemesine el koymuş olan 80 milyonluk sınıf bir Almanya da 3 sene şimdiki ordusunu bir misil fazlasına çıkarabilir. Bundan başka ablukanın Almanya'yı 1914 de bile teslimi silâha mecbur edemediği düşünülürse bu harbe de ağıbo ihtimal onu diz üstü getiremeyecektir; çünkü 1914 de arkasında bir düşman olarak harbeden Rusya bugün bitaraf olmakla beraber onun yanında bütün ihtiyaçlarını verebilecek ve noksanlarını tamamlayabilecek olan bir dost vaziyetindedir. Bundan başka henüz şimdiki kadar ken dini göstermeyen bir unsuru daha hesablamağa mecburuz ki o da yakında garbe naklolunabilecek olan Alman hava kuvvetlerinin İngiliz adasının denizden ablukasını içinde Alman denizaltılarına müessir surette yardım etmeleri kevfilyetidir.

Malumdur ki ticaret gemileri denizde gece ve gündüz havadan iyice görünür birer he-

bir kadının elini öptü. Kadın heyecan için deydi. Sesinden, telâşından belliydi:

— Kara Ali geldi mi?
Çocuk da korku ve heyecan içinde idi. Titrek bir sesle:
— Geldi.. aşağıda. Avluda...
Diye fısıldadı.

Kadın cevap vermedi. Koşarak gitti. Üç kollu bir gümüş şamdan alarak, hasır döşeli merdivenden koşu koşu indi. Taşlıkta sönmeğe üzere olan mumdan gümüş şamdanın balmumlarından birisini yaktı. Dördüncü Muradın dev yapılmış çingene cellâdını, oynak ve civelek karşıladı.

— Buyur ağacığın.. buyur aslanım.. büyük sehbazım... Buyur yığıtım... Reyhan, ağanın kunduralarını çıkar... Rıza, koş ocağa su vardır getir, ağacığın ayaklarını kendi emmele yıkayayım... Hoşkadem! Hoşkadem! Kız nerdesin kalk... Sofrayı hazırla... Ağa - çigünün karnı da açır..

Dev yapılmış çingene delikanlı, billürden bir gül kadar güzel olan bu genç kadının katışında, geniş ağı hayranlığından bir bir karşı ha açılarak sırtıyordu.

Adı Zereşan olan bu genç kadın, aslen galiba bir Gürcü kızı idi. Fek küçük bir yaşta İstanbul'a getirilmiş, İstanbul'un en kıbar bir sarayına, Gevherli Hanımsultanın sarayına satılmıştı. «Güneşe ya doğ ya doğayım!» diyen güzellerden, «bir icim su» denilen dilberlerden olan bu kızağın, Gevherli hanım bir gün kolundan tutmuş, Kanbur İmam diye anılan sarayınca ihtiyar imamla evlen - dirmisti. Sarahanebasında da bir kuş kafesine benziyen bu güzel evi satın alarak Zereşana vermişti. Kızağın, bir azad kâğıdı ile bir eve karşılık, ihtiyar ve kanbur imanın karısı olmağa razı olmuştu. Fakat, onunla bir yastıkta kocamağa niyet etmemişti.

Pek tezine idi. Bir gece ihtiyar kocası evde yoktu. Gevherli hanım sultanın sarayında kalmıştı. Haftada iki defa, Perşembe ve Salı akşamları sarayda kalırdı. Zereşan, gece yarısından sonra odasında garib bir pıtırı ile uyanmıştı. Gözünü açar açmaz evvelâ şarısır, sonra dehşet içinde kalmış, bağırarak istemiş, fakat sesi çıkmamıştı.

Yatarken söndürdüğü mum yanıyor. Odanın tâ ortasında da bir adam duruyordu. (Arkası var)

def teşkil ederler. Hatta bunlar harb gemileri refakatinde katile halinde seyrettikleri takdirde daha iyi ve daha toplu görüneceklerindan daha kolay yararlanabilirler. Bu itibarla birkaç bin uçakla 60 kadar denizaltı Büyük Britanya adasına harçten ham maddede ve yiyecek taşıyacak olan gemilerin sayılarını az zamanda azaltabileceklerdir.

O halde iki tarafta kara, hava ve deniz kuvvetleri ve ticaret filoları bir cihetten tahkim edilmiş cephele üstünde ve diğer taraftan denizlerde uzun ve müthiş bir ypranmış harbine girişeceklerdir. Evet bu badire sınırları ilk bozulan taraf mahvolacaktır. Fakat niçin? Bütün bitarafaflar ve günahsız beşeriyet, muhariblerle birlikte, üçin senelerce eza ve cefa çeksin?

İşte ne kadar erkeksin olsa da, harb henüz bütün dünyayı sarmadan sulh olabileceğine bizi inandıran şey uzun bir harbe iki tarafın bilhassa karadaki müstahkem cephele dolayısıyla kat'î neticeler elde etmelerinin muhal derecesinde pek müşkül olması ile beraber nihayet bitarafın tesirli surette tecelli edecek olan haklı tazallım, şikâyet ve taziyeleridir.

H. E. Prâlet

— Bakalım yarın gazeteler ne yazacak.
— Eserden sitayişle bahsedeceklerine eminim.

Onlar alıncı konuşurken ben bir parça geride durmuştum. Cahid bey yanıma geldi:
— Senin fikrin nedir Semiha? Piyesi beğendin mi?

Teessürden hâlâ yaşlı olan gözlerimi ona kaldırdım ve iki elimi ona uzatarak cevap verdim:

— Siz büyük bir şairsiniz, sizi bütün kalbimle tebrik ederim.
— Demek gittiğine memnun oldum?
— Bu geceyi ömrümün sonuna kadar unutmuyacağım.

Sesim titriyordu ve kirpiklerimin ucunda yaşlar parlıyordu.

Tatlı bakışlarıyla beni bir iki saniye süzdükten sonra, sakın görünmeğe çalışan bir tavırla cevap verdi.

— Teşekkür ederim Semiha.
Fakat onun da sesi heyecanlı, yeşil gözleri dalgındı.

XI

O günden sonra hayatımda bazı ufaktefek değişiklikler oldu. Nişantaşındaki apartımanında geçirdiğim gecelerin sabahı, kahvaltısı esasında Cahid bey annesine:
— Bundan sonra hafta sonlarında Semiha bize gelsin anne...

Teklifinde bulduğum Fahriye hanım da, çok terbiyeli bir tavırla bana şu sözleri söyledi:

«Son Posta»nın tefrikası: 48

DAĞLARIN ESİRİ

NAKLEDEN

MUAZZEZ TAHPİN BERKAND

— Kızım, artık bizim seni gidip mektebe ziyaret etmemize hiç lüzum yok; her Cumartesi günü sen Beyazıdda tramvaya biner, doğruca buraya gelirsin. Sana odamı hazırlatacağım; ufaktefek eşyaları getirir, burada bırakırsın ve bundan böyle senin evin burası olur.

— Teşekkür ederim efendim; fakat size büyük bir yük olacağım.

— Ne lüzumsuz söz! Nasıl olsa evimiz misafirsiz kalmıyor değil mi Nigâr?

Bu son kelimeler, bilhassa kızını konuşurken içti; küçük hanımefendi, zoraki bir tebessümle bana baktı:

— Tabii; hem seni biraz gezdirir, davetlere, balolara götürürüz.

Annesile ablasının yarı soğuk yarı sıcak sözlerine hiç ehemmiyet vermeyen vasım sakın bir tavırla ve zihninde tasarladığı bir plânı her ne pahasına olursa olsun tatbik etmek isteyen bir insan ciddiyetle:

— Pek münasib olur dedi. Semiha belki bu sene, belki de gelecek sene mektebden çıkacak ve hayata atılacaktır. Şimdiden buna

hazırlanmalı, insanların arasına karışmalıdır.

Artık benim bir şey söylemeye, bir itirazda bulunmama imkan olmadığı için sustum ve ertesi haftadan itibaren Cumartesi günleri, elimde küçük bir çanta ile mektebden çıkıp Nişantaşındaki apartımana gitmeğe başladım.

İlk haftalar biraz çekiniyor, evi yabancısı bir muhit addederek kendime bir misafir tavrı veriyordum; fakat belki bana fazla ehemmiyet vermediklerinden, belki de bilhassa beni serbest ve rahat bırakmak ve daha kolaylıkla eve alıştırmak maksadıyla kimsenin benimle fazla meşgul olmadığı ve yemek saatlerinin haricinde kimsenin varlığını alâkadar olmadığı görünce yavaş yavaş muhitime alıştım.

Eve çok misafir geliyor, Fahriye ve Nigâr hanımlar da sık sık sokağa çıkıyorlardı. Bir kaç defa Pazar günleri beni de sinemaya, bir ahbab çayına, bir konsere götürdükleri oluyordu. Bu zamanlarda bilhassa Nigâr hanım bana karşı alâka gösteriyor, benimle yakın-

dan meşgul olduğunu, daha doğrusu benim onun şakirdi olduğumu herkese anlatmak istiyordu. Bu maksadla bana bir iki elbise de diktiler. Bunlardan bir tanesi açık mavimsi, diğeri sarı, üçüncüsü de çiçekli idi ve hepsi de bana yakıştıyordu. Hele beyaz organdiden ve üzeri serpe çiçekli esvabımı giydiğim gün Nigâr hanım beni bir manken gibi karşısında sağa sola çevirdikten sonra:

— Mükemmel! Bundan daha iyi olamaz!

Diyerek hakkımdaki son kararımı verdiğiden sonra bana da bir emniyet geldi ve artık kendimi herkesin yanında güldür ve a cemî bir küçük kız vaziyetinde görmekten vazgeçtim. Gittiğim yerlerdeki genç kızlar ne bundan daha iyi giyiniyorlar, ne de benden daha çok şey biliyorlardı. Yalnız bende eksik olan bir şey vardı: Dans... Bunu da mektebdeki arkadaşlarımdan biraz öğren - dikten sonra odamda kendi kendime talim ettim ve bir gün herkes gibi becerdiğimi hayretle gördüm. Ondan sonrası bir alışkanlık meselesinden başka bir şey değildi.

Kendimi etrafımdaki genç kızlara benzet-

mek için, boyadan başka, bütün cerelere bağ vurduğum halde mutlaka bende gayritatbil bir şey kaldığına hükmetmek lâzım; çünkü bulunduğum yerlerde birçok gözlerin bana dikildiğini fark ediyordum.

Fakat bütün bu ufak tefek şeylerin artık bana tesiri olmuyor, her yerde tabii tavırlarımı muhafaza etmeğe muvaffak oluyordum.

Vasimle aramız hergün biraz daha iyileşiyor, dostluğumuz artıyor. Sofrada mutlaka ona anlatacak bir vak'a, bir hâdis buluyor, bir haftalık vukuatı veyahud bir davet ve eğlence nazarı dikkatimi celbeden şeyleri kendisine söylüyor, çok defa onun fikrini soruyordum. Cahid bey beni büyük bir samimiyet ve alâka ile dinledikten sonra kendi düşüncelerini izah ediyor, bazı meselelerde bana yol gösteriyordu. Ona karşı olan emniyetim hergün biraz daha artıyordu. Artık onun ufak bir arzusuyla dünyanın öteki ucuna gidecek kadar kendisine itimad ediyordum.

Acaba o, dağlarda büyümüş vahşi ve serkeş çocuk üzerinde büyük nüfuzundan haberdar mıydı? Bunu bilmiyorum; ancak bu nüfuzundan istifade ederek bana karşı istibdad ve zulüm göstermeğe kalkışmıyor, bilâkis benim şahsî zevk ve arzularına hürmet ediyor, hareketimde tenkid etmek kaç eden noktaları büyük bir nezaketle işaret ediyordu

(Arkası var)

Son Dakika:

Varşova dün yeniden bombardıman edildi

Varşova, 25 — Dünkü bombardıman esnasında Sanrevir kilisesine bir bomba isabet etmiş ve o aralık dua etmekte bulunan birçok kimseler ölmüş ve yaralanmıştır.

Diğer bir bombardıman esnasında Ujadon hastanesinin iki pavyonu harap olmuş ve bu binalarda bulunan kadınlar, çocuklar ve yaralı askerlerin büyük bir kısmı ölmüştür. Hastaneye Kızılhaç işaretleri konulmuştur.

Mühendis mektobi ile, Zobiboz isimindeki yeni mahallenin birçok binaları yanmaktadır.

Hitlerin Garb cephesine gideceği bildiriliyor

Londra, 25 (Royter) — Berlinden verilen bir habere göre, Hitler yakında garb cephesine gidecektir. Almanya ile Sovyetler Birliği arasındaki hudud hattının kat'i şekli aldığı dair verilen haberler, emin bir membadan tekbiz edilmektedir. Bu haberlere göre hudud hattı hakkındaki müzakerelerde bulunmak üzere bir Alman askeri heyeti geçenlerde Moskovaya gitmişti. Bu heyetin Almanya avdet etmek üzere bulunduğu söylenmiş ise de, heyetin bir müddet daha Moskovada kalacağı sonradan öğrenilmiştir.

Aynı membadan bildirildiğine göre Berlin kabinesinin devlet nazırlarından Frank Alman işgali altında bulunan Polonya muntakalarında sivil idare teşkilatı yapmağa memur edilmiştir.

Almanya'da havagazi vesika ile verilecek

Zürih, 25 — Alman ev kadınlarına bundan sonra havagazi vesika ile verilecektir. Tevziat ihtiyaçlaragöre temin edilecek veya kaldırılacaktır.

Romanyaya iltica eden Polonyalı zabıtlar kamplara gönderiliyor

Berlin, 25 (D.N.B.) — Romanyaya iltica etmiş olan Polonyalı zabıtlar sivil ahali, Bükreş polisi marifetile toplanıp, otobüslerle Bükreş uzaklarında Moldenyada bulunan temerküz kamplarına sevkedilmiştir.

Macaristana 20 bin Polonya zabiti iltica etti

Berlin, 25 (D.N.B.) — Macaristana kaçmış olan 20 bin Polonya zabiti de temerküz kamplarına götürülmüşlerdir.

İngilterede Wagnerin eserlerinin çalınması menedilmiştir

Berlin, 25 (D.N.B.) — Londrada belediye reisi, meşhur Alman bestekârı Wagnerin eserlerinin orkestralarda çalınmasını menetmiştir. Buna işarette bulunan Alman radyosu, «biz Almanya'da Şekspirin eserlerinin menedildiğini bilmiyoruz» demiştir.

Gebze belediyesinin çalışmaları

İzmit, (Hususi) — Gebzenin Eskişehir köyü belediye hududları dahiline alınacaktır. Belediye, bu suretle sahilde bir işkuleye sahip olduktan sonra Gebzenin imar ve ümrânına çalışacak ve ezilmekle Gebzeyi İstanbulun bir sayfiye yeri haline getirecektir.

Gebzede çalışan bir belediye iş başına gelmiştir. Büyük yokluk ve mahrumiyet içinde kalan kasabayı güzelleştirmek için seferber olan bu belediye bilhassa elektrik, su, yol işlerini kökünden halledecektir.

Adananın içme suyu

Adana (Hususi) — Adananın içme suyu işinin, müteahhidin taahhüdünü ifade açiz gösterdiğinden dolayı sarpa sardığını ve meselenin adliyeye intikal ettiğini evlece bildirmiştir.

Belediye, davanın mahkemece haline kadar arteziyen kuyularının açılmasını kararlaştırılmış ve bu işi bir müteahhide havale etmiştir.

Dilberler mevkiinde bu arteziyen kuyularının açılmasına başlanmıştır. Tahmin edildiğine göre şehire, önümüzdeki Kânun aylarında içme suyuna kavuşacaktır.

Antalyada ihtikârın önüne geçildi

Antalya, (Hususi) — Zuhuru melhuz ihtikârâ mâni olmak üzere belediye esnafın elindeki mevcut malların üzerine etiket koymak suretile halkın aldanmasını temin etmiştir.

Antalya akşam kız san'at mektebi

Antalya (Hususi) — Muhasebi hususiye namına istimlak suretile mübaya'a edilen Atatürk köşkünün Akşam Kız Sanat mektebi olarak kullanılmasına vilâyetçe karar verilerek Maarif Veâletine bildirilmiş, alınan cevap üzerine talebe kayıtları kabul muamelesine başlanılmıştır.

Bu iyi teşebbüs memlekette memnuniyet uyandırmış ve birçok aile kadınları ve genç kız mektebe kaydedilmiştir.

Mektebin fahri müdürlüğüne Bayan Kadriye Oğan getirilmiş, öğretmenliğine Adana Kız San'at mektebi öğretmenlerinden Bayan Handan Turhan naklen tayin edilmiştir.

Edirne meb'us'larının tetkikleri

Edirne, (Hususi) — Dün grup halinde şehrimize gelen Trakya meb'usları bugün Parti salonunda halkımızla temaslarda bulunarak dileklerini dinlemişlerdir.

Meb'uslarımız bugün otomobillerle Uzunköprüden başlayarak Trakyanın muhtelif şehir, kasaba ve köylerini gezmek üzere şehrimizden ayrılmışlardır.

İkinci kâğıd ve selluloz fabrikası

İzmit, (Hususi) — İkinci kâğıd ve selluloz fabrikamızın inşaatı nihayet bulmuş, makine montajına başlanmıştır.

Fabrikaların Cümhuriyet bayramında küşad merasiminin icra edileceği haber verilmektedir.

Panama konferansının başlıca hedefi

Panama 24 (A.A.) — Panamerikan konferansı dün saat 17,25 te Amerikanın 21 cümhuriyetinin iştirakile açılmıştır.

Panama Reiscümhuru irad ettiği açılış nutkunda Amerika Cümhuriyetleri'nin bütün dünyaya yalnız coğrafi birlik değil, aynı zamanda fikri birlik model vermeleri icab ettiğini söylemiş ve Amerika Cümhuriyetleri rolünün insanlık için manevî kıymetleri ve garb kültürünü kurtarmak olduğunu ilâve etmiştir.

Konferansın hedefine gelince, Reiscümhur başlıca hedeflerden birinin Amerikanın bitaraflığını muhafaza olduğunu ve bu bitaraflığın Amerika milletlerinin liberal hissiyatile telif kabul etmeyen herşeye karşı korunmağa matuf bulunduğunu bildirmiştir.

İspanyanın bitaraflığı

Madrid 24 (A.A.) — Yarı resmî «Infirmationes» gazetesi, «bitarafların vazifesi» başlığı altında neşrettiği bir makalede diyor ki:

İspanyanın vazifesi, hiçbir fark gözetmeden, yaraları sarmamıştır. İşte bu tarzda çizilen hattı hareketi takibendir ki, İspanyol hükümeti, Cezayir ve Filistin'deki Alman menfaatlerinin ve Slovakya'da da Fransız menfaatlerinin himayesini deruhde eylemiştir. Bu karar, İspanyanın başkalarına yardım azminin her zamankinden daha ziyade olduğunu göstermektedir. Yardım bahsinde, İspanya, hiçbir fark gözetmemektedir.

Fransanın Varşova Sefiri Pariste

Paris 24 (A.A.) — Fransanın Varşova büyük elçisi Leon Noel, bugün Parise muvazalat etmiştir.

İki Finlandiya vapuru'un batırılması Şimal memleketlerinde endişe uyandırdı

Stokholm, 24 (A.A.) — İki Finlandiya vapurunun Skağarak Boğazında bir Alman denizaltı gemisi tarafından batırılması yalnız Finlandiyada değil, bütün şimal memleketlerinde derin endişeler hâsıl etmiştir.

Svenska Dageblat gazetesinin de yazdığı gibi, torpillenen bu ilk bitaraf vapurlar hiçbir kaçak eşyayı hâmil değildir.

Amiral Bingam öldü

Londra, 25 (Royter) — Büyük Harbde Helifoland ve Cotland muharebelerinde temayüz etmiş olan kontr amiral Bingam ölmüştür.

Danimarka kralının doğum yıldönümü

Londra, 25 (Royter) — Yarın 69 yaşına basacak olan Danimarka kralı Kristiyanın, bu vesile ile yapılacak olan doğum yıldönümü şenliklerinden sarfınazar edilmiştir. Buna sebep kralın son harb hâdiseleri dolayısıyla kalbinden rahatsızlanmış olmasıdır.

Macar futbolcuları Almanlara galib geldiler

Londra, 25 (Royter) — Budapeştede Macarlarla Almanlar arasında yapılan futbol maçında Macarlar 5-1 galib gelmişlerdir.

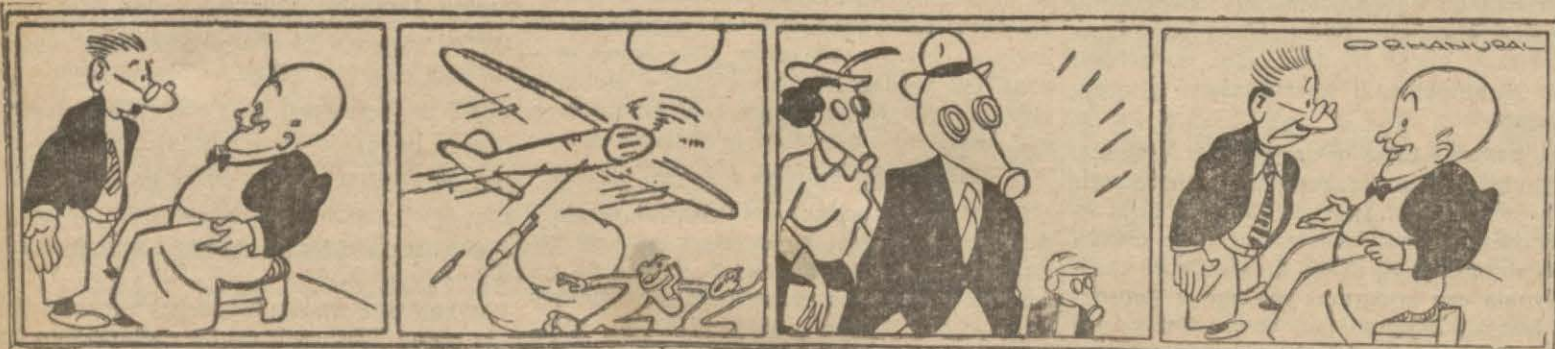
Alman takımı iyi hazırlanmadığını ileri sürmektedir.

İzmitte su buhranı

İzmit, (Hususi) — İzmitte su buhranı tekrar başlamıştır. Havaların kurak gitmesi üzerine, su membaları azalmış ve şehrin su ihtiyacı karşılanamaz olmuştur. Bilhassa yukarı semt mahallelerde oturan halk, gerçekten büyük bir susuzluk sıkıntısı çekmektedir.

Su günlerde, her nedense İzmitte getirilmesi tasarlanan yeni su meselesi de durmuştur.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki

— Hasan Bey harb devam ederken...

... Havadan gelecek her tehlikeye karşı..

... Harb halinde bulunan şehirlerdeki insanlar, gaz maskelerile geziyorlarmış..

Hasan Bey — Bu işte erkekler kâr etti desene..

— Neden Hasan Bey?

— Kadınlara tuvalet malzemesi almak masrafindan kurtuldular!

«Son Posta»nın tefrihası: 29

BİR CASUS KADININ HATIRALARI

Yazan: Martha Richard

Çeviren: Hatice Hatib

Acaib bir kadın

Sacha'yı her seyahatinden dönüşünde, biraz daha muztarib ve biraz daha perişan buluyordum. Bir müddet için beni ziyarete gelmekten vazgeçti. 1935 de idik. Almanya ikinci otomobil salonunun resmî küşadını yapıyordum. İki dostumla beraber bu resmî küşad da hazır bulunmağa karar verdik.

Berlinde bütün oteller tıklım tıklım dolu idi. Dostlarımız bîn müşkülâta Continental - Hotel'de yer buldular. Ben de Hotel - Albertoda bulunan bir müşterinin bana odasını terkettiğini göreyek pek bahtiyar oldum. Müşterileri pek kozmopolit olan Hotel - Adlon fevkalâde surette Alman zevki ve Alman anlayışına göre bir oteldir. Otelin üslûbû 1910 senesine uygundur. Alman merkez şehrinin şanzellezâ sayılabilecek olan Muterden - Linder'de inşa edilmiştir.

Otelin pencerelerinden Pariser - Platz'de bulunan Fransız sefareti görünür. Burası diplomatik bir karargâhtır.

Salonda ve barda bütün insanlar duyulur. Avrupalıların şarkından, garbindan, şimalinden, cenubundan gelişmiş olan bu muhtelif tipler arasında; lüks hayatı geçiren yerlilerin ciddi çehresini tanınamak mümkün değildir.

Muharebe bittiktenberi, bu Berlinde ilk gelişim değildi. İlk seyahatlerimde beni epeyce gözetleyip, takib etmişlerdi. Ve Almanya'da bir yerden bir yere giderken kendimi saklamak ihtiyacını hissetmemiştim. Bu defa da gene kemal huzurda burada bulunuyordum. Takib edilip edilmediğimi de merak etmişim yoktu.

Bu sene Berlin otomobl salonu ilkinden daha fazla dünyanın bütün spor meraklılarını Berlinde toplandı.

Resmî küşad çok parlak oldu. Halkı heyecana getirmek için, propaganda seferi iyi rejisörler gibi sahneyi ve dekorları mükemmel hazırlamışlardı. Biz de resmî küşad da hazır bulduk. Kahverengi üniforma giydirilmiş sayısız esir karşısında Führerin parçalanma parçalanma bağırdığını dinledik.

Herkes onu alkışlamağa mecbur tutuluyordu. Alkışlamayanlar diresek yiyorlardı. Fransız olduğumuz halde biz de onu alkışlamağa mecbur olduk.

Sonra sergiyi gezdik. Motörler halinde çok durduk. Diesel motörlerini çok beğendik. Bu salonun ortasında, büyük bir motör teşhir edilmekte idi. Bir mühendisin iki İngilizce bu motör hakkında vermekte olduğu izahatı işittim. Mühendis büyük bir gururla:

— Bu motör bir denizaltı gemisine aiddir diyordu. Bu motörle Hamburgdan Çine kadar hiçbir yerde tevakkuf etmeden gidilebilir. Otomobil yollarımız bitince de saatte 180 kilometre kateden ve kırk saat mütemadiyen yürüdüğü halde benzin almağa ihtiyacı olmayan yeni otomobillerimizi ortaya çıkaracağız.

Bunu işiten İngilizler inanmayan bakışlarla birbirlerine bakıyorlar.

Fakat bundan bir ay sonra yarışçı Eyston saatte 152 kilometre kateden bir motörle yirmi dört saat koşarak bu sözün hakikate pek yakın olduğunu isbat etti.

Otomobil meşheri çok büyük olduğu için yorulmuş. Dostlarımız orada bırakarak otele döndüm.

Onları otele barın bir köşesinde oturmuş sabırla bekliyordum. Vaktiml geçirmek için de orada bulunan insanların milliyetlerini keşfe çalışıyordum. Yalnız bu da değil, acaba bu çehreler içinde tanınmış bir dünya entrikaçısının bir sulh casusunun bulunup bulunmadığını da merak ediyordum. Fransanın gizli teşkilâtında çalışmış olmam, bana bu nevi insanların ne kadar çoğunu tanıtırmissi. Sonra da bende garib bir sezîş kabiliyeti peyda olmuştu.

Etrafıma baktıkça burada oturan insanların aşağı yukarı mesleklerini keşfedebiliyordum.

Meselâ diplomadlar, hangi milletten olurlarsa olsunlar, hepisi umumî bir yere aynı tavırlarla giriyorlar. Her tarafı bakıyorlar. Her dakika selâm verince hazır görünüyorlar. Fransız ikinci bürosunun yolladığı za-bitileri de tanınmak pek kolaydır. Onlar da her dakika sivil giyindikleri için özür diler bir halde girerler.

Bu sırada bir erkek gelip bara dayandı. Onu görünce kendisinin bir vatandaşım olduğunu ve bir asker bulunduğunu zannettim. O da şüphesiz beni tanıyordu. Bana gülümsemi ve selâm verdi. Bu selâma cevap vermeden omuzlarımı silktim. Çok şükür artık faaliyette değildim.

Dostlarımız gelmekte geçtikleri için akşam yemeğini kendi kendine yemeğe karar verdim. Hitler mevki iktidara geldiğindenberi şehrin bütün eksantrik lokalleri kapanmıştı. Wintergarten Dortheerstrasse'daki kâsinusun önünde durdum. Burası Otel Santrala bağlı olan büyük varvete tiyatrosunun yanındaki hırhane idi. Oraya girerek yemeğimi yedim.

Yemekten sonra Friedrichstrasse'dan asşıya doğru girdim. Birden Eoassersstrasse ile Brünmenstrasse'nin köşesinde bir takım insanların toplanmışını görüyordum. Havkırmalar, küfürler istilliyor. Sonra bir tabanca patlıyor.

Hemen büyük bir kapının içine girerek kendime siper alıyorum. Arkamdan gelen bir kadınla bir erkek, te benim yaptığımı eşini yapıyorlar.

Erkek:

— Gene Naziler aleyhinde bir hâdis diyor. Bu sırada bir Gestapo otomobilli köşede duruyor. Bir başka insan da yanımıza gelecek bizimle beraber oraya sığınıyor.

Gestapo geldikten bir dakika sonra ortada kimsesiz kalmıyor. Polisler orada bulunanları tevkif ediyor. Polislerin bize doğru yaklaştığını görüyoruz. İçimizden biri kurtulmak insiyakile kapının zilini çalıyor. Kapı açılıyor. Hepimiz birden içeri giriyoruz. Buraya girip te tehlikeden kurtulunca vaziyetimi düşünüyordum. Eğer bir Fransız kadını olarak Berlinde bir sokak kavgasında tevkif edilecek olursam başıma gelebilecek şeyleri iyi tahmin ediyor ve bundan dolayı benimle beraber bu kapıdan içeri girmiş olanlara teşekkürler ediyordum.

Onlardan biri:

— Ay siz Alman değil misiniz?

Diye soruyor.

— Hayır Fransızım diyorum. Salonu görmek için birkaç gün Berlinde geldim.

Kadın:

— Fransaya hemen dönecek misiniz?

Diye alâka ile soruyor.

— İki üç güne kadar.

— O halde siz gelip görmeme müsaade ediniz... Sizde bana ufak bir yardımda bulunmanızı rica edecektim.

— Sizi yarın sabah Hotel-Adlonda 98 numaralı odada beklerim.

Girmiş olduğumuz binanın kapıcısı bir an evvel buradan çıkmaklağımızı söylemişti. Kadınla erkek acele ile çıktılar. Yalnız, o erkek benim gittiğim tarafa doğru gidiyordu. Yanyana yürüyorlardı.

Yolda bana, kendisinin İtalyan olduğunu söylemişti. Ash İtalyandı, İtalyaya geldiğindenberi Münih'te yaşıyordu. Berlinde otomobil sergisini görmeğe gelmişti.

Uzun boylu, zayıf, ancak otuz yaşlarında kadar görünen bir adamdı. Almanca'yı ve fransızca'yı çok iyi konuşuyordu. Şüphesiz İtalyanca'yı da öyle konuşuyordu. Otelime geldiğim zaman, benimle ertesi gün akşam yemeğini beraber yemekliğimizi rica etti.

(Arkası var)

Bir doktorun günlük notlarından

Gençliğin sırları

Meşhur doktor «Viktor Poşe» insanın nüfus kâğıdının hakiki bir kısmı olmadığını iddia eder. Ve garib bir tabir ile herkes nüfus kâğıdının, sokağa atın der. Tabii bu, hakiki manada değildir. Fakat Poşe'nin anlatmak istediği şudur: İnsanların yaşları nüfus kâğıdılarile ölçülmez. Yani hayat kabiliyeti, zindegi, gençlik, kudret ve enerji ve zekâ bakımından öyle yaşlı insanlar vardır ki otuz üç kırk yaşındakilere çok fark ve müreccahdır. Sonra öyle gençler görülür ki daha şimdiden iltihali yarlığı kabul etmişler ve benimsemişlerdir.

İşte Viktor Poşe'nin temas etmek istediği şey budur. İnsanlar göründüğü yaşıdadır der. Hakikat de bundan başka bir şey değildir. Yetmiş yetmiş beş yaşında başvexli ve başkumandan olanlar her zaman görülen şeydir. İşte bütün bunların sırrı muntazam hayat ve muntazam çalışmadır. Suistimalerden ictinab etmek, çok alkol ve sigaraya inhimak etmemek, kumara dalmamak, uykusuz kalmamak ve sonra en mühimmi daima neşeli olmak. İşte bütün hayat ve gençliğin sırrı buradadır.

Muntazam çalışmaz, her türlü suistimalerden ictinab ediniz. Bulduğunuz meclislerde, muhitlerde neşe ve setaret yaratınız. Sizin için daimi bir gençlik mukadderdir.

Cevap istiyen okuyucularımızın postaları yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelsiz kalabilir.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler: eŞhadebaşında: (İ. Hakkı), Eminönünde: (Necati Ahmed). Aksarayda: (Şeref), Alemarda: (Abdulkadir), Beyazıdda: (Cemil), Fatih'te: (Emilyadi), Bakırköyünde: (İstanbul), Eyübe: (Arif Beşir).

Beyoğlu cihetindekiler:

Tünelbaşında: (Matkoviç), Kalyuncuda: (Zafiropolo), Taksimde: (Kemal, Rebul), Şişlide: (Perleve), Beşiktaşta: (Süleyman Receb).

Boğaziçi, Kadıköy, Adalardakiler:

Kadıköyde: (Büyük, Yeldeğirmeni), Üsküdar'da: (Merkez), Sarıyerde: (Asaf), Adalarda: (Şinasi Rıza).

Son Posta

S P O R

Galatasaray Feneri dün 4 - 0 yendi

Oyun ekseriyetle Galatasarayın hâkimiyeti altında geçti, Fenerliler çok durgun oynadılar

Dünkü maçtan heyecanlı bir sahne

Galatasarayla, Fenerbahçe dün Fener stadında aralarındaki kupa maçının son karşılaşmasını yaptılar. Bundan evvelki maç Galatasaray 4-1 kazanmıştı. Maç büyük bir seyirci kütlesi önünde yapıldı. İki takım bir arada çıkarak halkı se-lâmladılar. Maça başlanmadan evvel geçen gün vefat eden İstanbul bölgesinin değerli asbaşkanı Fethi Tahsin için bir dakika sükût edildi. Çok kalabalık bir seyirci kütlesi meyandan Dahiliye Vekili Faik Öztrak da bulunuyordu.

Birinci devre

Galatasarayın ilk sıkı hücumları netice vermedi. Fenerin soldan yaptığı akınlar tehlikeli oluyor. 6 ncı dakikada bir Galatasaray hücumunda Cemil sa-şırta Bülend bir golün kaçmasına se-beb oldu. Arkasından bek Faruğ'un hatası Galatasaray kalemini altüst etti. Fakat gol olmadı. Arkasından Melih'in kafa vuruşu avuta kaçtı. Akınlar kar-sılıklı oluyor.

Cemil'in düşürülmesiyle verilen frikkk vuruşunu Cihad kaçırıyor, fakat bekler to-pu uzaklaştırdılar. 33 inci dakikada Bülend çıktı, yerine Sarafim girdi ve 40 inci dakikada Budurinin pasile Sarafim Galatasaray'a mükemmel bir gol kazandı. Birinci devre bu suretle 1-0 Galatasaray lehine neticelendi.

İkinci devre

Fenerde Basri ve Bülend, Galatasa-rayda Eşfak ve Bedii yer aldılar. Gala-tasaray ağır basıyor. Salâhaddin'in şü-tünü Cihad fevkalâde bir plonjolla kes-ti 14 üncü dakikada Cemil bütün müda-faayı geçti. Çektiği çok sıkı şütlü direk-ler kurtardı. Galatasaray hâkimiyetin neticesi 21 inci dakikada semeresini ver-di. Cemil mükemmel bir süzülüş ve şü-tle Galatasaray'a ikinci golü kazandı. Bu golden sonra oyun sertleşti. Hakem mâni oluyor. 29 uncu dakikada Budu-rinin mükemmel pasile Cemil üçüncü golü de yaptı. 33 üncü dakikada Galatasa-ray aleyhine verilen penaltıyı Fikret kaleciye verdi. 36 ncı dakikada Cemil sıkı bir şütle dördüncü golü yaptı ve maç 4-0 Galatasarayın galibiyetiyle neticelendi. Kupa da merasimle Galatasaray'a verildi.

Galatasaray: Osman - Faruk, Salim - Musa, Enver, Celâl - Süleyman, Salâ-hattin, Cemil, Buduri, Bülend.

Fenerbahçe: Cihad - Faruk, Le'b - Esad, Ali Rıza, M. Resad - K. Fikret, Rasih, Melih, Rebi, Fikret.

Hakem: Şazi Tezcan.

Tözerenin

Beyoğluspor 4 - Besiktas 1

Lig maçlarına hazırık vesilesile iki takım arasında yapılan bu maç 4-1 Be-siktasın aleyhine bitmiştir. Besiktas her iki devrede de takımında bazı oyuncularını tecrübe mahiyetinde o-larak oynatmıştır.

Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden:

İdare ihtiyacı için açık eksiltme usulile eli ton zift ve on ton katranlı üstüppü satın alınacaktır. Ziftin muhammen bedeli 2300 ve muvakkat teminatı 172,50 lira ve katranlı üstüppünün muhammen bedeli 3500 muvakkat teminatı 262,50 liradır.

İhaleleri ayrı ayrı olarak 28/9/1939 tarihine rastlayan Perşembe günü saat on beşte Galata rıhtımında Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğü bina-sındaki Mübaya Komşyonunca yapılacaktır.

Mezkûr levazımın şartnameleri sözü geçen komisyonda hergün görülebilir. İsteklilerin bildirilen vakitten evvel muvakkat teminatlarını yatırmaları şart-tır.

7138

ÇOCUK

9 Eylül tarihli bilmecemizde kazananlar

9 Eylül tarihli bilmecemizde kaza-nanları aşağıya yazıyoruz. İstanbulda bulunan talihli okuyucularımızın Pa-zartesi, Perşembe günleri öğleden son-ra hediyelerini bizzat idarehanemizden almaları lazımdır. Taşra okuyucuları-mızın hediyeleri posta ile adreslerine gönderilir.

Bir kol saati

İstanbul Kadıköy Bahariye Sakızgözü so-kak No. 41 Nemire.

MUHTIRA DEFTERİ

(Son Posta hatıralı)

Kayseri levazım teftiş komisyonu müfet-tişi Zeki Çınar oğlu Neadet, Bandırma İsmet İnönü caddesinde bakkal Ferhad Er-can oğlu Nihad, İstanbul 44 üncü ilkök sınıf 4-A da 43 numaralı Yaşar, İstanbul Di-vanyolu Biçki Yurdu sokağı No 11 de Tahsin.

DIŞ MACUNU

Bursa Hocaali mahallesi Işık sokak No. 5 de Habibe, Samsun İrmak mahallesi Kılıç-dede sokak No. 36 da İsmail, İstanbul Hay-riye İhsesi sınıf 5-A da 156 numaralı Muam-mer Yelga, Karagünrik Karabaş Melekho-ca caddesi No. 43 Fehmi.

KOKULU SABUN

(Son Posta hatıralı)

İstanbul Çağaloğlu orta okulundan 33 Mehmed Fevzi, İstanbul Boğaziçi İhsesi sınıf 3 de eşhabettin Ulu, İstanbul Kurtuluş Ba-ruthane caddesi No. 100 de Orhan.

ALBÜM

(Son Posta hatıralı)

Sivas askerlik dairesi reisi oğlu Şerafettin, İstanbul 44 üncü ilkök okuldan 228 Şükran, İs-tanbul Şişli Halâşkargazi caddesi No. 36 da Hikmet.

BOYA KALEMİ

Elazığ Tunceli Cumhuriyet Müddetum-misi kızı Beria, İstanbul Yerebatan caddesi Neşe apartmanı altıda Şevket, İstanbul Suadiye Yenimahalle Aygün apartmanı No. 7 de Gallb.

AYNA

(Son Posta hatıralı)

İstanbul Çağaloğlu orta okulundan 221 numaralı Salih, İstanbul Divanyolu Ali Fak apartmanı No. 1 de Necmi.

KİTAB

Ceyhan avukat Celâl Tekiner yanında kâ-tib Osman Gür, Düzce hükümet karşısında berber Şevki elle Nuri Barın, Konya hususî muhasebe müdürü oğlu Sabri Hasbay, Trab-zon Balıkpazarı Kunderatılar sokak No. 165 de Syzan, Van orta okulu sınıf 3 de 319 nu-maralı Necati, İstanbul Beşiktaş Yenimahalle No. 6 da Basri Alev, İstanbul 44 üncü okul sınıf 1-A da 104 Zühal, İstanbul Cihangir Çeşme sokak No. 36 da Kemal Özden, Edre-mi Gaziliyas mahallesinde No. 85 de Nadire Acun, Bursa kız öğretmen okulu direktö-rü kız Mukaddes Budak.

RESİMLİ EL İŞİ MODELİ

Malatya Fırat ilkök okulu öğretmeni kardeşi Salâhattin Sinan, Merzifon manifaturacı Ali Rıza Aşık oğlu Remzi Aşık, Sivas vilâyet jandarma kumandanı oğlu Hasan Vardar, Elazığ dördüncü umumî müfettişlik levazım ve daire müdürü oğlu Orhan, Erzincan belediye başkâtibi kızı Mes'ude Dinçsoy, Çan-akkın askerlik şubesi kâtibi Avni kız Yücel, İstanbul Fatih Sarıgözlü Battalgazi mahallesi No. 39 da Müeyyet, Gi-resun ceza hâkimisi kızı Ferhunde, Arapkir avukat Celâl oğlu Adnan Çobanlı, Sivas Em-niyet Müdürlüğü komiser Bekir Çevik ye-ğeni Fikriye.

KART

Konya ahıncı Sabı' oğlu Mehdî, İstanbul Sirkeci aşınpaşa oteli karşısı No. 42 de Neriman, Tokat defterdarlık evrak memuru Tevfik oğlu Coşku Demirel, Samsun Cedid mahallesi Yunusbey sokağı No. 9 da Bedia, Adana doktor Kâmil elle Yadigar Kut-lu, Dursunbeyli hâkim Zeki Bayrakçı kızı Nurten, Afyon gazetesier baylı A. Şeref vasıtasile Murad, İstanbul Samatya Çeşme sokak No. 6 da Çetin, İstanbul Şişli Terakki İhsesi sınıf 10 da O-han. Ankara Amerika se-faretinde Zeki Gülvea.

Selânik fuarı Açıldı

Selânik 24 (A.A.) — Atina Ajansı bil-diriyor:

Matbuat ve turizm müsteşarı Nikulidis, 14 üncü Selânik fuarının kuşadı münasebetile söylediği bir nutukta Ve-liahdla zevcesi Prenses huzurlarile ser-giyi şeref verdiklerinden dolayı teşekkür eyledikten sonra, fuarın çok çetin olan bugünkü umumî vaziyet içinde açıldığı-nı, bununla beraber Yunanistanın pa-sifik mesaisine devam eylediğini ve bu zorlukların fuarın terakkisine engel o-lamadığını söylemiş ve bu sene yabancı menleketlerden Almanya, Bulgaristan, Finlandiya, İtalya ve Türkiyenin fuara iştirak ettiklerini ve bu suretle fuarın tamamen kusurunu bir mâna iktisab eden bir müessesese haline geldiğini kaydetmiş-tir.

Dikilide dün de 7 zelzele oldu

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bu sabah 3 buçukta Zeytindağ nahiye sine bağlı Tekedere köyünde şiddetli bir sarsıntı olmuş, 24 ev tamamen yıkılmış-tır. İnsan zayıfatı yoktur.

Bugün Dikilide açıkta kalanlar için getirilen çadırlar kurulmuş ve felâket-zedeler yerleştirilmişlerdir. Bu akşam felâketzedelere Kızılay tarafından sıcak yemek ve çorba dağıtılmıştır. Açıkta ka-lanlardan bazıları Bergamada kendile-rine gösterilen evlere girmek isteme-mişler, açıkta kalmayı tercih etmişler-dir.

Ölü sayısı 46 dır. Bazı gazetelerde ye-niden 39 cesed çıkarıldığına ve ölülerin 104 olduğuna dair verilen haberler bu rada kazazedeler arasında teesstir uyan-dırılmıştır.

(Baştarafı 1 inci sayfada)

İzmirde yardım listesi yükseliyor

İzmir 24 (A.A.) — Dikili felâketinin muhitte uyandırdığı hassasiyet genişli-yerek devam etmektedir.

C. H. Partisi Vilâyet Başkanı bir be-yanname negrederek yurtdaşları felâket-zedelere yardıma davet etmiştir. İdare listesinin dünkü yekünü Parti, Kızılay ve Cumhuriyet Merkez Bankasının yük-sek miktardaki yardımlarile birlikte 10.263 liraya baliğ olmuştur. Burada bu-lunan meb'uslar Dikiliye giderek felâ-keket mitakasını gezmişler ve müşahedele-ri hakkında merkeze malûmat vermiş-lerdir. İzmir ve civarında gayet hafif bir sarsıntıları devam etmektedir. Fakat bunlar pek müşkilâtla hissedilecek kadar hafiftir.

Fransızlar iki istikamette ilerliyorlar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

makta ve tahrib etmekte güçlük çekile-ceğini de ilâve eylemektedirler.

Paris 24 (A.A.) — Genel Kurmay tebliği: Almanların geceleyin Sar mntakasında ve Vissenburg'un şimalindeki ilderi hatıramıza yaptığı birçok mevzâ hücumlar püskürtül-müştür.

Ateş hattı 70 kilometre

Paris 24 (A.A.) — Petit Parisien gazetesin-de, Garb Cephesindeki faaliyetten bahseden B. Charles Morris, Cuma günündenberi baş-lıca cephenin Şarka doğru hissedilir derece-de genişlediğini ve bugün Hornbach ile Lau-terburg'un şimali garbi mntakası arasinda-ki bütün sahanı ihtiva etmekte olduğunu yaz-maktadır.

Bu suretle ateş hattı 70 kilometreden faz-la uzundur. Cumartesi gecesi Lauter nehri boyunca ve bilhassa Wissenbourg mntakası-na şiddetli topçu muharebesi olmuştur.

Sarre'da Biles Horn mntakalarındaki mu-harebeler, bu cepbede şimdiki kadar olan muharebelerin hepsinden daha ciddi bir mahiyet arz etmiştir. Düşmanın bütün hücum-ları püskürtülmüştür. Bu iki mntakadaki ilderi mevzilerimiz, kitalarımız tarafından tak-viye edilmiş olup askerlerimiz bu mevziler arkasındaki küçük ormanlar içinde derece derece ilerlemektedirler.

Fransızlar ilerliyorlar

Kıtalarımız, bugünlerde başlıca iki istika-mette, biri Saarebruch istikametinde şimalde doğru, diğeri Zweibruchen'e doğru ilerlemek-tedirler. Bu son istikametteki kitalarımız Sa argenend ile Zweibruchen tepeleri üzerinde-ki küçük ormana vassı olmuşturlar.

Düşman, Sevkiyleyi kıymetinden dolayı bu ormanlara şiddetle sahip olmak istemek-tedir.

İngilizler Fransada

Londra 24 (A.A.) — Fransadan Röyter bil-diriyor:

İngiliz seferi kitalarının iskân ve laşesi için Fransada yapılan geniş hazırlıklar sür-ütle ilerlemektedir. İngiliz askerine kendi erkazından maada Fransız mükullerinden ve günde 50 sigara verilmektedir.

Bir asker şöyle demiştir: İngiltereye ve evlerimize hakikaten şikâyet edecek hiçbir tarafımız olmadığını söyley-i-niz.

Bu ifade İngiliz kitalarının umumî hissiya-ına tercüman olabilir.

Diğer taraftan kitaların çok muğlak olan nakil mekanizması da fevkalâde mükemmel bir tarzda işlemekte ve Fransız makamları-nın teşriki mesaisi hayranlıkla takdire değer bulunmaktadı.

Yeni Zellânda bir fırka gönderiyor

Londra 24 (Hususî) — Yeni Zelanda baş-vekilli, İngiltereye müracaat ederek, dünya-nın herhangi bir yerinde istihdam edilmek üzere bir fırka askeri İngilterenin emrine â-made kıldığını bildirmiş, Yeni Zelanda er-kâniharbiye reisi de, sefeberlik ilân edilmiş olduğunu bildirerek Londra ve Yeni Ze-

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilânları

Muhammen bedelleri aşağıda yazılı üç liste muhteviyatı malzeme 6/11/1939 Pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin miktarda yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar Komisyon Reisliğine verme-leri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. (7419)

No.	İsmi	Muhammen bedel	Muvakkat teminat
		Lira	Lira K.
1	Perçin çivileri 63 kalem	12088	906 60
2	Vida, rondelâ ve guplyalar (65 kalem)	6000	450 00
3	Muhtelif boru ve manşonlar (8 kalem)	6440	483 00

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

Edirne Nafia Müdürlüğünden:

11004 lira 42 kuruş bedelli keşifli Uzunköprü Hükümet Konağı İkmal inşaatı 4/10/1939 Çarşamba günü saat on beşte ihale edilmek üzere yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır.

İstekliler inşaatı aid resim, keşif kâğıdılarile şartname ve mukavelename kâğıtlarını Edirne Nafia Müdürlüğünden 100 kuruş mukabilinde alabilirler. Muvakkat teminat akçesi 825,33 kuruştur. Eksiltmeye girmek için taliblerin Edirne Valiliğine müracaat ederek vesika almaları lazımdır.

Ayrıca 939 senesine aid Ticaret Odasında kayıtlı olduğuna dair vesika ibraz edeceklerdir. Teklif mektubları ihale saatinden bir saat evveline kadar Edirne Nafia Müdürlüğünde Eksiltme Komisyonu Başkanlığına tevdi emeleri şarttır. Postada gelecek mektublardan Komisyon mes'uliyet kabul etmez. Gazete ilân bedelleri mukavele vesair masraflar müteahhide aittir. 7382

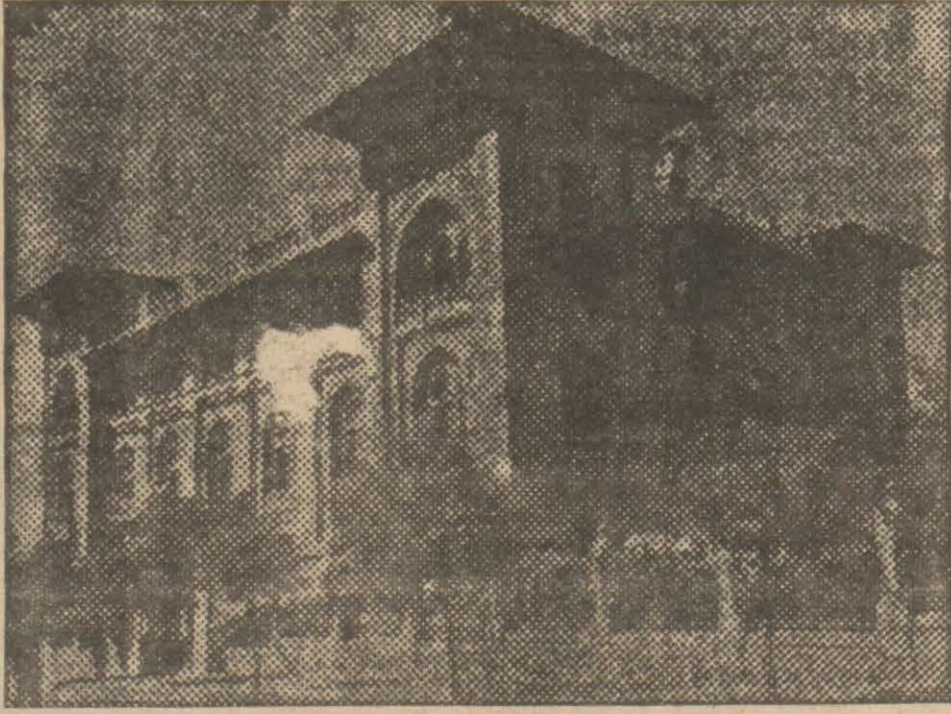
Galata Rıhtımı 45 numarada

Hans Walter Feustel Müessesesi

KARA ve DENİZ AŞIRI BEYNELMİLEL BÜYÜK NAKLIYAT ile AĞIR VE HUSUSİ TİPLERDEKİ EMTİANIN MEMLEKET İÇİNE NAKİL ve AKTARMASINI DERUHDE EDER, Posta kutusu : 1436 - TELEFON Merkezi: 44848 - TELGRAF adresi: ALSTER. Bütün dünya Limanları ve Avrupanın münakale ve hudud merkezlerindeki en tanınmış nakliyat müesseseleriyle irtibat ve münasebetleri vardır.

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi: 262
Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlanları

25 Eylül'den 2. Teşrine kadar muhtelif hatlara kalkacak vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rıhtımlar.

Karadeniz hattına	— Salı 12 de (Güneysu), Perşembe 12 de (Ege), Pazar 16 da (İzmir). Galata rıhtımından.
Bartın hattına	— Salı 18 de (Çanakkale), Cumartesi 18 de (Anafarta). Sirkeci rıhtımından.
İzmit hattına	— Salı, Perşembe ve Pazar 9.30 da (Uğur). Tophane rıhtımından.
Mudanya hattına	— Pazartesi 13 de ve diğer günler 8.45 de (Sus), Cumartesi ayrıca 13.30 da (Marakaz). Tekmil postalar Galata rıhtımından. Not: 1 Birincikânun Pazar postası kiş tarifesi muhbirince İstanbuldan saat 9 da kalkacaktır.
Bandırma hattına	— Pazartesi, Salı, Çarşamba ve Cuma 8.15 de (Marakaz), Galata rıhtımından. Ayrıca Çarşamba ve Cumartesi 20 de (Konya). Tophane rıhtımından. (Salı postası İzmir Fuarı münasebetle ilâveten yapılmaktadır.)
Karabiga hattına	— Salı ve Cuma 19 da (Seyyar). Tophane rıhtımından.
İmroz hattına	— Pazar 9 da (Tayyar). Tophane rıhtımından.
Ayvahık hattına	— Çarşamba 15 de (Bartın), Cumartesi 15 de (Saadet). Sirkeci rıhtımından.
İzmir sür'at hattına	— Pazar 11 de (Tirhan). Galata rıhtımından.
Mersin hattı	— İş'arı ahire kadar tatil olunmuştur.

Not: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı Acentalardan öğrenilir:

Galata baş acenteliği	— Galata rıhtımı, Limanlar Umum Müdürlüğü binası altında.	42362
Galata Şube acenteliği	— Galata rıhtımı, Mintaka Liman Reisliği binası altında.	40133
Sirkeci Şube acenteliği	— Sirkeci, Yolcu salonu.	22740

(7850)

İstanbul Belediyesi İlanları

İk Muhammen teminat bedell

275,78	3877,07	Erenköy İstasyon caddesinin şose inşaatı.
96,23	1282,98	Bostancıda Suçukçu Musa sokağının tamiri.

Keşif bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı açık eksiltme konulmuştur. İhale 6/10/39 Cuma günü saat 14 de Daimi encümeninde yapılacaktır. Şartname zabıt ve muamelât müdürlüğü kalemünde görülebilir. Taliplerin ihaleden 8 gün evvel fen işleri müdürlüğüne müracaatle alacakları fenni ehliyet vesikaları ve ilk teminat mekubuz veya mektubları ile ihale günü muayyen saatte Daimi encümeninde bulunmaları. (7536)

AĞARAN SAÇLARA

Saç boyaları saçların tabii renklerini iade eder. Ter ve yıkanmakla çıkmaz. daima sabit kalır. Kumral ve siyah renkli sıhhi saç boyalarıdır.
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU — İSTANBUL

Dr. İhsan Sami TİFO AŞISI

Tifo ve paratifo hastahklarına tutulmamak için tesiri kat'i, muafiyeti pek emin taze aşidir. Her eczanede bulunur. Kutusu 45 kuruştur

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi: 1888

İdare Merkezi: İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yenice) MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

SELÂNİK - ATİNA

Her nevi banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi

Akba kitabevi

Her dilden kitab, gazete, mecmua satar. SON POSTA'nın Ankara bayiidir. En iyi kırtasiye malzemesi mevcuttur.

İlan Tarifemiz

	Tek sütun santimi
Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 "
Üçüncü sahife	200 "
Dördüncü sahife	100 "
İç sahifeler	60 "
Son sahife	40 "

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife deriş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İlançılık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

S. Ragıp EMEÇ
SAHIPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL

Sümer Bank

SELLÜLOZ SANAYİİ

MÜESSESESİNDEN:

Bugünkü cihan vaziyeti dolayısıyla ham madde tedarikinde maruz kalılabilecek müşkülât ve aynı zamanda memleketin her nevi kâğıd ihtiyacını kabil olduğu kadar uzun bir müddet temin edebilmek zarureti bizi imalât programlarımızda dahi tadilâtta bulunmak ve aynı zamanda fiatlarımızı da normalize etmek mecburiyetinde bırakmıştır.

Maahaza herhangi bir ihtikâra meydan bırakmamak üzere lâzım gelen tedbirler alınmıştır.

Büyük toptanlara yapılan iskonto lâğvedildiği gibi İstanbulda Yemliş İskelesinde açtığımız perakende satış depomuzda aşağıda gösterilen fiatlarla kartonlarda bir top ve kâğıdlarda bir balyaya kadar satış yapmakta bulunduğumuzu ilân ederiz.

Perakende satış fiatları:

C İ N S İ	Perakende kilo fiatı	Kuruş
Kraft ambalaj kâğıdı 60 Gr.	31,5	
" " " 40 ve 50 Gr.	32,—	
Bir taraflı beyaz Sellüloz kâğıdı 60 Gr.	31,5	
" " " 40 ve 50 Gr.	32,—	
Beyaz Sellüloz iki taraflı	36,—	
Renkli Sellüloz kâğıdı sarı, turuncu, pembe	37,—	
" " " mavi, yeşil	38,—	
" " " kırmızı	39,—	
Açık renkli bir taraflı Sellüloz kâğıdı	32,5	
Biletlik kâğıtlar renkli	30,5	
Biletlik kâğıtlar beyaz	28,5	
İmitasyon Kraft 60 Gr.	28,—	
İmitasyon Kraft 80 Gr.	27,—	
Sünger kâğıdı pembe	42,—	
" " beyaz	30,—	
Sünger sünger kırmızı	42,—	
" " yeşil	39,—	
Şrenz (bakkal) kâğıdı 130 Gr. ve yukarısı	22,5	
" " 130 Gr. dan aşağısı	23,5	
Kaba beyaz mukavva (iyi mal) 45 numaradan	595	
İtibaren 24 kiloluk paketi		
Gri mukavva 50 numaradan itibaren 24 kiloluk paketi	545	

Hali Tasfiyede bulunan

Türk Endüstri ve Tecim Anonim Şirketi

Tasfiye Hey'etinden:

Hali tasfiyede bulunan Türk Endüstri ve Tecim Anonim Şirketi hissedarları heyeti umumiyesinin, 12 Birinciteğrin 1939 tarihine tesadüf eden Perşembe günü akdi içtima etmek üzere daveti kararlaştırılmış olduğundan, Şirket hissedarlarının mezkûr günde saat 11 de Şirketin Ankara'da Yenışehirde Karanfil sokağında bulunan merkezini şereflendirmeleri ve hisse senetlerini veya bunlara mutasarrıf olduklarını müsbit vesaike içtima gününe tekaddüm eden bir hafta evvel Ankara'da Şirket Merkezinde, İş, Ziraat Bankalarına veya Sümer Bank'a tevdi ederek birer dühuliyeye varakası almaları rica olunur.

İstanbul Kadastro Müdürlüğünden

Fatih kazası dahilinde Fener nahiyesinde Tevki Cafer mahallesinin kadastrosuna başlanacaktır. Bu mahalle dahilindeki mülkler için 25/9/39 tarihinden itibaren Bir ay zarfında bu mahaller dahilinde mülkleri olanların Fatih'te Gelenbevi orta mektebi karşısında Kadastro Posta Tapu memurluğu dairesinde 3 üncü posta taba senetleri ve nüfus tezkereleri birlikte müracaatle beyannamelerini alarak doldurmaları veya memurlarımıza doldurtmaları bu müddetin hitamından (ON BEŞ) gün sonra 10/11/39 tarihinde gayri menkullerin tahdidine başlanacağından mülk sahiplerinin tahdid sırasında mallarının başında bizzat bulunmaları veya vekillerinin bulundurmaları. Aksi takdirde vesikalar ve Ehliyükufun tayin, irae ve tasdikile tahdid ve tahririn yapılacağı ilân olunur. (7638)

YATILI — YATISIZ

Şişli Terakki Lisesi

Nişantaşında Hafif Rifat Paşa ve Başmabeyincilik konakları Talebe kaydı için hergün saat 9 - 18 e kadar müracaat olunabilir. (Telefon: 42517). Tedrisata 25 Eylül 1939 Pazartesi günü saat 8 de başlanacaktır.

KIZ — ERKEK

BOĞAZIÇI LİSELERİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Eylülün 25 nci Pazartesi günü saat 8 de Orta ve Lise sınıfları ve saat 8.30 da ilk kısım derslere başlayacaktır.

Açık Eksiltme İlanı

Edirne Nafia Müdürlüğünden:

5038 lira 14 kuruş beşli keşifli Uzunköprü hükümet konağı elektrik tesiatı yirmi gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

Bu işe aid keşif ve şartname hergün Edirne Nafia Müdürlüğünde görülüp okunabilir. İsteklilerin musaddak ehliyetnameleri Edirne Valiliğine müracaatla vesika almaları ve 939 senesine aid Ticaret Odasında kayıtlı olduğuna dair kâğıtları ve yüzde yedi buçuk nisbetinde 377 lira 88 kuruşluk teminat akçeleri ile ihale günü olan 4/10/39 Çarşamba günü saat on beşte Nafia Müdürlüğündeki komisyona müracaatları. Gazete ilân bedelleri mukavele vesair masraflar müteahhilde aiddir. (7380)

İstanbul Defterdarlığından:

Feriköyünde Meşrutiyet mahallesinde Beyoğlu caddesinde 3 sayılı iki taraflı emlakı miliyeden Balmumcu çiftliği, bir taraflı Kâğıthane'ye giden şose taraflı, rabii Karaağaç caddesi ile mahdud (112639,24 metre murabba) arazinin nisf ittasesinin mülkiyeti (8448) lira muhammen bedel üzerinden kapalı zarfla arttırmaya konulmuştur. Muvakkat teminat (475) liradır. Satış bedeli peşinen olup % 5 faizli hazine tahvilleri ile ödenebilir. Taliplerin teklifnamelerini 9/10/39 tarihine müsadir Pazartesi günü saat 14 de kadar defterdarlık binasında Millî Emlâk Müdürlüğü odasında toplanacak komisyona verme - jeri ve aynı günde ve saat 15 de zarflar açılırken teklifname verenlerin teminat mekubuzları ile hazır bulunmaları. (7470)